Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-нэдэ гарана | № 110 (14130) | 1973 оной майн 12, суббото | Сэн 2 мүнгэн

ОММУНИСТЫН ҮҮРГЭ БА АРЮУСАЛГА

ына оной июнини 30-да РСДРП-гэй II съездын эр 70 жэлэй ой гүйсэхэнь. КПСС-эй Центральна едэй hаяхан абаhан «РСДРП-гэй II съездын 70 ой тухай» тогтоол соо «Съездын бүхэдэлхэйн түүдха шанар юуб гэбэл, энэ съезд дээрэ революционрксис организацинуудые нэгэдүүлхэ хэрэг дүүрэжэ, Ленинэй зохёоhон үзэл сурталай, политическэ, эмй гурим ёhонуудые үндэhэ болгон, России хүдэлангиин партин байгуулагдаа hэн. Шэнэ шэнжэтэй рска партин, большевигүүдэй ,партин, агууехэ леартин бии болоо hэн» гэжэ хэлэгдэнэ.

итическэ үзэл бодолой шэглэл, политическэ партин большевизмын 1903 онhоо оршон мандажа байhан эй туршада манай партин түүхэдэ жэшээлэшэгүй абажа гараhан байна. Тэрэ үедэхи багахан нюуса ацинуудhаа мүнөө нягта жагсаалтай, 15 миллион коммунистнуудай арми—дэлхэй дээрэ түрүүшын с гүрэнине хүтэлбэрилэгшэ партин болон ургаа. э багша В. И. Ленинэй эмхидхэн байгуулhан Со Союзай Коммунис партин коммунизм байгуулжа бүхы совет арадай дайшалхы манлай болонхой. ое партийна документнүүдэй hэлгэгдэжэ, В. И. Ледүрэ зурагтай партийна шэнэ билeдүүдые абажа аа, бидэнэр, коммунистнууд, партин хадаа «манай ай ухаан бодол, нэрэ хүндэ, арюун сэдьхэл гэжэ бди» гэжэ В. И. Ленинэй хэлэhэнине дахин дахин бди. Эдэ үгэнүүдэй удха шанар тухай дахинаа бонобди.

-Ленинскэ партиин гэшүүн байhанаараа омогорхо-Коммунистын нэрэ хүндые үндэр дээрэ үргэжэ, , харюусалгаяа мэдэржэ, партиин үнэн сэхэ хэрэан мандахын түлөө амн наhаяа, хүсэ шадалаа гам-саашадаашье тэмсэхэб, — гэжэ «Гусиноозерская» проходчигуудай бригадир Социалис Ажалай Герой с ажалай ударник Г. Д. Тучинов партийна шэнэ абажа байхадаа мэдүүлээ hэн.

мунис партиин гэшүүнэй нэрэ хүндэ, тэрэнэй үүрхарюусалга... Партийна шэнэ билет абажа байха-оммунистнууд энээн тухай бодонгүй яахаб. Парэшүүнэй нэрэ зэргые. тэрэнэй удха шанарые дээ, бүри дээшэнь үргэхые бидэнэр оролдохо ёhотой-жэ В. И. Ленин, партин байгуулжа байха үедөө, захяа, заагаа hэн. Хаанашье—ажалдаашье, нии-байдалдаашье, hуралсалдаашье, ажаhуудалдаашье унист хүн ленинскэ партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ харюулжа ябаха зэргэтэй.

мунистын үүргэ, харюусалгань тэрэнэй уялгаhаа алиа, тэрээнтэйнь сэхэ холбоотой. Партиин гэшүүрүүшын уялга гэбэл, коммунизм байгуулгада эдэбэр хабаадалсаха хэрэг болоно. Энээнэй тулада нэн дэ арад зоной аша туhада ажаллаха хэрэгтэй. ай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, шэнэ юумэ үүсхэхэ, научноеской дэбжэлтэ түргэдхэхэ, түрүү дүй дүршэл дэмлгэрүүлхэ—эдэ бүгэдэ коммунистын анхаралда оо байдаг.

ee юhэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэл байна. Энэ жэлдэ ямараар хүдэлжэ гараhанhаа-манай саашанхи амжалта, табан жэлэй түсэбэй алтэ бүхыдөө дулдыдаха байна. Тиимэhээ 1973 оной , даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө с мүрысөөн хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрэнхэй. үрысөөнэй түрүү зэргэдэ коммунистнууд ябана, яба-зэргэтэй. — Табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэб рын туршада дүүргэхэб,—гэжэ авиационно заводой фрезеровщик коммунист Т. И. Федоров hаяхан на шэнэ билет абажа байхадаа мэдүүлбэ. Иимэ энүүд олон.

раадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ ажалай габьяа гаргагшад ee үдэртэ олошорно.

циалис мүрысөө бүри үргэн дэлисэтэй, хүсэтэй болтэрээндэ үргэн олониитэ ажалшадые эдэбхитэйгээр дуулха, абаhан социалис уялгануудай дүүргэлтые а хэрэгтэ коммунистнуудай үүргэ, харюусалгань эхэ ха юм. Социалис мүрысөөн хадаа ажалшадай үүсхэл хүгжөөхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ба эмхидхэл бэхижүүлхэ нүлөө ехэтэй хүсэн гэжэ жа болохогүй.

ммунист—партиин эдэбхитэй политическэ тэмсэлшэ Партиин хараа шугамые бодото дээрэнь бэелүүлхэ, политикые үргэн олониитэдэ ойлгуулха, партийрганизациин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаха, ьше ажалда түрүү үүргэеэ дүүргэжэ ябаха—иимэ э манай партин өөрынгөө гэшүүдтэ табидаг, энээнэй лтын түлөө тэдэнэй үүргэ харюусалгые дээшэлүүлоролдодог байна.

э зорилгоор партийна суглаанууд дээрэ коммунистй тоосоон зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Даажа абаhан а, партийна даабаряа ямараар дүүргэжэ ябадаг ту-, ниитын хүдэлмэридэ хабаададаг тухайгаа тэдэнэр ийнгөө үмэнэ тоосоно. Иимэ асуудалнуудые зүбшэн гэ тон эдэбхитэйгээр, бэе бэедээ шанга эрилтэ таи оршон байдалда үнгэрнэ.

эшэлэн коммунистнуудай үзэмжэдэ абаhан шиидхэүүдэй, партин ба правительствын гаргаhан тогтоолй дүүргэлтэ тухай асуудалнууд табигдадаг болоо. олон хэлэбэл, партийна документнүүдые hэлгэлгэашарамдуулан ябуулагдажа байгаа бүхы политичеэмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри манай партийна организадай дайшалхы шадабари, даалгагдаhан ажал хэрэтүлөө коммунист бүхэнэй үүргэ, харюусалга саадээшэлүүлгэдэ зорюулагдана, туhална бшуу.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, юhэдэхи жэлэй түсэбөөр хараалагдаhан асари ехэ зорилгое амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ мапартин ажалшадые элсүүлнэ. Энэ тэмсэлые коммунууд толгойлно, энэ талаар тэдэнэй үдэр бүри ябуулайгаа эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэридэ хүтэлбэи үүргэнь, үндэр харюусалгань элитээр харагдана.

ртиин нэрэ хүндэ ехэ. Зүгөөр коммунист бүхэнэй байhан газартаа бүри эдэбхитэйгээр ажаллажа, унистын нэрэ зэргые үндэр дээрэ үргэжэ, түрүү ээ бодото дээрэнь харуулжа ябабал, КПСС-эй нэрэ бүри ехэ болохо. Ленинэй партиин агууехэ хэрэгтэ сэхэ алба хэхэhээ ондоо нарин нангин уялга коммунуудта үгы ха юм.

ТАРИЛГАЯА САГ СООНЬ, hАЙН ШАНАРТАЙГААР

МҮНӨӨДЭР ТҮРҮҮ БРИГАДАДА

ХОРИ

Түрүүшын 300 гектар шэниисэ таригдаба. Тарилга хэхэ газартаа аммиагай уhа оруулжа байнабди. 250 гектар тарилга хэгдэхэ газар хахалагдаа.

Майн эхээр саhан орожо, хүдэлмэринемнай хоёр үдэртэ hаатуулба. Мүнөө үедэ 3—3 сеялкэтэй гурбан агрегат тарилга хэжэ байна. Үдэртөө 120—130 гектар таригдана. Үлөөшэ 890 гектар шэниисээ, 233 гектар ешмээнээ майн 20 хүрэтэр тарижа дүүргэхэбди. Тарилгын hүүлээр каток шэрэжэ, хүрьhээ нягтаруулнабди.

Г. АЮШЕЕВА.
Буламай отделениие эрхилэгшэ.

КАБАНСК

Майн 2-то горох 200 гектарта тарижа дүүргээд, шэниисээ хаяжа захалаа hэмбэ. Мүнөө 500 гектарта шэниисэ хэрээhэлүүлэн таригдаа. Майн 12-то шэниисээ тарижа дүүргэхэбди.

700 гектарта аммиагай уhан оруулагдаба. Шэниисэ, горох тариха 250 гектар таряалан фосфорно болон калийна үтэгжүүлгээр шаанаржуулагдаа.

Тарилга дээрэ Виктор Елизовэй, Иннокентий Клеменинэй агрегадууд үдэр бүри даабаряа 115—120 процент дүүргэжэ ябана.

Тарилгын урда тээ намарай паар дээрэ лущени хэгдэнэ, хүрьhэнинь жэгдэлэгдэнэ.

С. ЗАЛУЦКИЙ,
Еланиин отделениие эрхилэгшэ.

МУХАР-ШЭБЭР

473 гектарта шэниисэ хэрээhэлүүлэн таряа. 155 гектарта тарилга хэхэ газар хахалагдаа. 580 гектарта лущени хэгдээ. Тарилгын hүүлээр каток шэрэгдэжэ, хүрьhэн нягтаруулагдана.

И. КРАСИКОВ,
«Заганский» колхозой партбюрогой секретарь.

ТҮЛЭГ ДУНДАА

Дүй дүршэлтэй механизатор Михаил Иванович Ковалевскиин даадаг Талын Булагай тракторно-таряан ажалай бригада мүнөө жэлдэ 3700 гектарта шэниисэ, 2000 гектарта обёос тариха юм. Энэ жэлэй тарилгада 1400 гектар сэбэр паар, 400 гектар намарай паар бии.

Тус бригадын механизаторнууд апрелиин 28-hаа хабарайнгаа тарилгые эхилбэ. Түрүүшын үдэрhөө 3—3 сеялкэтэй ДТ-75 түхэлэй 6 трактор, нэгэ-нэгэ сеялкэтэй МТЗ-50 түхэлэй 7 тракторна агрегат тарилга хэнэ. Хабарайнгаа тарилгые үсөөхэн үдэрэй туршада, hайн шанартайгаар дүүргэхэ гэhэн уряа доро механизатор бүхэн эршэтэйгээр ажаллана.

Түрүүшын үдэрhөө трактористнар Василий Шилин, Жамсаран Цыденжапов, Леонид Бессонов, Аюша Дамеев гэгшэдэй жолоододог агрегат hайнаар ажаллана. Тэдэнэр «МТЗ» тракторнуудтаа СЗП-3,6 түхэлэй нарин зуруудтай шэнэ сеялкэ шэрээд, үдэр соо 14 гектар тариха нормын орондо 20—20 гектар тарина. hаянай байдалаар тус бригада 2000 гектарта тарилга хэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой бэрхэ жолоошон Санга Доржнев. 2. Залуу механизатор Л. Бессонов. 3. Бригадын гэшүүд тарилгада.

С. Балдуевай фото.

ЭРТЫНГЭЭ ТАРИЛГА ДҮҮРГЭБЭ

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлэй хабарай тарилгые үсөөхэн үдэрэй туршада, hайн шанартайгаар дүүргэбэл, орооhо таряанай баян ургаса хуряажа абаха аргын нэгэн гэжэ ажахымнай механизаторнууд hайн мэдэхэ. Энэ халуун хаhада тарилгада 16 агрегат, хахалалгада 15 трактор табигданхай. Майн 10-най байдалаар 5700 гектарта эртын тарилга хээбди. Энэ hарын тэнгээр эртынгээ тарилгые дүүргэхэ зорилго урдаа табинхайбди. Механизаторнууднай үлэгшэ 3 мянган гектарта орооhото ургамалнуудые тарижа байнхай.

Хандалын отделениин механизаторнууд ажахы соогоо түрүүлэн хабарайнгаа эртын тарилгые түгэсхэбэ. Мүнөө үедэ тэдэнэр силосто дарагдаха ургамалнуудые тарижа эхилбэ. Ажал хэрэгээ эрхим hайнаар мэдэхэ механизаторнууд манда олон. Үнинэй дүй дүршэлтэй тракторист Илья Александрович Власов халаан бүринигөө даабарине холо үлүүлжэ, суг хүдэлдэг нүхэдтөө ёhотой ульгэр жэшээ харуулна. Мүн механизаторнууд А. Р. Уладаев, С. А. Семенов, В. П. Буханаев болон бусад ондо шалгарна. Үнгэрэгшэ жэлдэ манда гектар бүриhөө 16 центнер орооhон абтаhан байбал, мүнөө гектар бүриhөө 17,5 центнер орооhо абаха гэhэн социалис уялгатайбди. Хараалhан түсэб, даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхын тула хабарай үдэр бүхэниие бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхые оролдоно.

«Шергинский» совхоз олон hалбаритай, томохон ажахынуудай нэгэн, Ажахымнай хартаабхашад жэлhээ жэлдэ hайн ургаса хуряажа абадаг болоhоор үнинэй. Байгша ондо 300 гектарта энэ шухала эдеэ хоолой ургамал тарихабди. Хартаабхын тарилга майн 11-дэ эхилээбди. Түгэс оньhожоруулагдаhан 2 звено ажаллана. Григорий Поликарпович Пуховской, Петр Трофимович Перияков гэгшэд звеное даагшаар ажаллана. Хартаабхашаднай энэ шухала хүдэлмэриие 10 хоногой туршада дүүргэхэ зорилготой.

Түрэл республикынгаа тогтоhоор 50 жэлэй ойн баярай жэлдэ гектар бүриhөө 125 центнер хартаабха ургуулжа абаха социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэхын тула механизатор бүхэн оролдожо байна.

В. КАРПОВ.
«Шергинский» совхозой директор.

Кабанскын аймаг.

Шанда хүртэhэн коллективүүд

Республикымнай Министрнүүдэй Совет болон облпрофсовет нютагай мэдэлэй предприятинуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй энэ жэлэй түрүүшын кварталай дүн хаража үзөөд, тогтоол баталан абаба.

Мүрысөөнэй үрэ дүнгөөр түрүү hуури эзэлhэн коллективүүдтэ Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугуудые, 1-дэхи, 2-дохи мүнгэн шангуудтайгаар барюулха гэжэ тогтооhон байна. Хяагтын ээрэлгэ-трикотажна фабрикын коллектив (директорынь П. П. Виноградов, парторганизациинь секретарь З. В. Полонова, профсоюзай фабкомой түрүүлэгшэ Н. А. Разуваев) продукци худалдаха түсэбөө 108 процент, олзо оруулха түсэбөө 113 процент дүүргэжэ, Улаан тугые 1-дэхи мүнгэн шантайгаар абаба.

Түлишын промышленностиин управлениин Еловско леспромхозой хүдэлмэришэд 1-дэхи кварталай туршада hайнаар ажаллажа гараа. Продукци худалдаха даабаряа 117,8 процент, олзо доход оруулха түсэбөө 127,5 процент дүүргэhэн энэ леспромхоз дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэhэн байна.

Хилээмэ баридаг Сэлэнгын 8-дахи заводой. Байгалай ОРС-ын, Кикын леспромхозой коллективүүд мүн лэ түрүү hууриda гаража. Дамжуулгын Улаан тугые 1-дэхи мүнгэн шантайгаар абабад.

2-дохи hуури эзэлhэн коллективүүдтэ энэ тогтоолой ёhоор мүн лэ дамжуулгын Улаан тугууд 2-дохи мүнгэн шантайгаар барюулагдаха болоо.

Улаан-Үдын столовонуудай трестын түбэй үйлэдбэриин столово, Горпромторгын 83-дехи магазин. Горпищеторгын 72-дохи магазин дамжуулгын Улаан тугуудта, 2-дохи мүнгэн шанда хүртэбэ. Улаан-Үдын горбыткомбинадай, Улаан-Үдын гортопой, Захааминай пивын заводой, Баргажанай ОРС-ын коллективүүдтэ 2-дохи мүнгэн шан барюулагдаа.

«Ремстройтрестын» ДСУ-гай, мүн тусхай участогай, столовонуудай трестын 15-дахи столовын, горпромторгын 3-дахи магазинай, горхлебторгын 24-дэхи магазинай, Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай, Түлишын промышленностиин управлениин Дээдэ-Үдын леспромхозой коллективүүд 3-дахи мүнгэн шангуудта хүртэбэ.

Улаан-Үдын пивын заводой, Галуута-Нуурай 4-дэхи хилээмэнэй заводой хүдэлмэрилэгшэдэй hайн ажал тэмдэглэгдээ.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ ПОЛЬШЫН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА ОШОХОЁО МОРДОБО

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев ПОРП-ын ЦК-гай, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар, хани ёhоной уулзалгануудые хэхын тула Польшын Арадай Республика ошохоёо майн 11-дэ Москваhаа мордоо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко. КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. И. Блатов гэгшэд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарине үдэшэжэ ошолсобо.

СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэhэн Внуковска аэродром дээрэ нүхэд Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. С. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд Б. П. Бугаев, В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Щелоков, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн О. Б. Рахманин гэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые үдэшөө.

ПНР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Зенон Новак, ГДР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Хорст Битнер гэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые мүн лэ үдэшэбэ.

МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКЦИ ХУДАЛДАЛГА

1973 оной майн 1-нэй мэдээн

(Хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Мүрысэгшэ аймагууд	мяхан: дүүргэлтэ	мяхан: 1972 оной энэ үеынхитэй сасуулхада (%)	hүн: дүүргэлтэ	hүн: 1972 оной энэ үеынхитэй сасуулхада	үндэгэн: дүүргэлтэ	үндэгэн: 1972 оной энэ үеынхитэй сасуулхада
Баргажанай	84	99	79	105	116	236
Хурамхаанай	72	111	65	116	—	22
Бэшүүрэй	97	121	63	105	92	86
Мухар-Шэбэрэй	76	32	204	94	61	68
Зэдын	98	111	51	90	97	86
Сэлэнгын	121	111	65	91	—	—
Яруунын	61	72	67	107	—	—
Захааминай	129	114	66	99,3	—	—
Загарайн	81	95	56	91	223	127
Прибайкалиин	152	119	65	110	—	—
Кабанскын	48	91	62	99,3	72	72
Түнхэнэй	137	116	42	104	52	105
Ахын	55	43	57	119	—	—
Хэжэнгын	69	166	66	119	—	—
Хориин	74	100	61	106	—	—
Хяагтын	102	122	57	91	76	43
Улаан-Үдын	129	102	70	106	74	110
Баунтын	185	111	68	116	—	—
Хойто-Байгалай	137	50	97	188	—	—
Республика бүхыдөө	87	105	62	102	78	111

• • •

Мяха, hү, үндэгэ гүрэндэ тушааха дүрбэ hарын дүн гаргахада, республикамнай нёдондоной энэ үеынхиhөө 602 тонно мяха, 622 тонно hү, 2 миллион 882 мянган үндэгэ бэлэдхэлэй пунктда ехэ оруулаад байна. Энэ амжалтада Хурамхаанай, Прибайкалиин, Хэжэнгын Улаан-Үдын. Баунтын аймагуудай ажахынууд ехээр нүлөөлбэ.

Тиигэбэшье олохон аймагууд, ажахынууд республикаяа энэ талаар гэдэргэ татажа ябана. Тиимэ аймагуудай тоодо Мухар-Шэбэрэй. Загарайн, Кабанскын, Зэдын аймагууд ороно.

Хэрбээ үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо (1972 оной октябрь hараhaa) абажа харабал, республикамнай бүхы дээрээ урда жэлэй энэ үеынхиhөө 12.539 центнер ехэ мяха тушаагаа гэхэ гү, али 4 процент дээгүүр болоно. hү энэ үедэ 11.362 центнерээр ехэ hааhан байна. Зүгөөр үнеэн бүриhөө hаагдаhан hүые абажа үзэхэдэ, энэ үбэлжэлгын 7 hарада үнеэн бүриhөө 7 килограмм hүн урдынхиhаа бага hаагдаа.

ЭНЭ ТАСС hОНИН

Нүхэр Л. И. Брежнев Германиин Демократическа Республикада хани ёhоор уулзахаяа ошохонь

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар, хани ёhоной уулзалгануудые хэхээ байгша оной майн 12-то Германиин Демократическа Республика ошохо болобо.

hара дээрэхи табадахи үдэрэй үглөөгүүр

ТАСС ХОЛЫН ЗАМБУУЛИНТАЙ ХОЛБОО ХЭДЭГ ЦУП, майн 10. (ТАСС). «Луноход-2» гэжэ автомат аппарат hара дээрэхи табадахи үдэрэйнгөө программа хэжэ захалаа.

Майн 8-да болоhон харилсаа холбооной сеансын үеэр нарай батарейн панель нээгдэн, аппарат дээрэхи приборнүүдэй ямар байдалынь шалгагдаа.

Луноход майн 9-дэ дахинаа дабшажа эхилбэ. Автомат аппарат hара дээрэхи үнгэрhэн үдэрэй турша соо шэнжэлэгдэhэн, ехэ дэлбэрэлгэ дорьболгоhоо шалтагаалан бии болоhон саб жалгаhаа гараад, Тавр гэжэ горно-материково дайдын эрье шадарай үндэр тээшэ шэглэн зүүн-хойшоо дабшаба.

Лемонье гэжэ хүнхэр соо шэнжэлэлгэ хэгдэжэ үргэлжэлhөөр.

Аха дүү ёhоной хани барисаан

Фашис булимтарагшадhаа Чехословакиин сүлөөлэгдэhөөр 28 жэлэй ойе, СССР ЧССР хоёрой хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон ба харилсан туhалалсалга тухай договорой гурбан жэлэй ойе совет хүнүүд аха дүү чехословак арадтай хамта баярай оршон байдалда тэмдэглэбэ.

Чехословакиин Социалис Республикын ажалшадта эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэг Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан дээрэ баталагдан абтаа. Фашис булимтарагшадhаа Чехословакиин сүлөөлэгдэhөөр 28 жэлэй ойн национальна hайндэртэй дашарамдуулан, чехословак аха дүүнэр ба эгэшэ дүүнэртээ хүргэхэ үнэн зүрхэнэй халуун амаршалганууд Советскэ Союзай хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай ба интеллигенциин үмэнэhөө энэ бэшэгээр дамжуулагдаба.

КПЧ-гэй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ, социалис Чехословакиие хүгжөөн hалбаруулхын түлөө, амгалан байдалай ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдээ бүри ехэ амжалтануудые түйлахыень аха дүү чехословак арадта бэшэгэйнгээ түгэсхэл дотор совет хүнүүд хүсэнэ.

• • •

Чехословакиин Национальна hайндэр — Сүлөөлэгдэhэн үдэртэй дашарамдуулан, жэл бүри майн 9-дэ тэмдэглэгдэдэг. Амгалан байдалай ба хани барисаанай ехэ hайндэр Прагадахи Ю. Фучигай нэрэмжэтэ Соёлой ба амаралтын парк соо болобо. Прагые Совет Армиин сүлөөлhөөр 28 жэлэй ойе hайндэрлэхын тула Прагын хэдэн арбаад мянган зон эндэ ерээ.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн. ЧССР-эй Федеральна суглаанай Түрүүлэгшэ А. Йндра сугларгашадай үмэнэ үгэ хэлэбэ. Тиихэдэ сүлөөтэ, национальна бэеэ дааhан, социальна үнэн зүб байдалай түлөө чехословак арадай тэмсэлэй бэрхэтэй жэлнүүд тухай hануулан дурдаба. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэнэй туhалаагүй hаань, манай тэмсэлэй амжалта түйлажа шадахагүй байhые hайн мэдэнэбди гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Лаосой арадые дэмжэн талархалгын митинг

ПФЛ-эй ЦК-гай Политическэ комитедэй гэшүүн Нухак Фумсаван түрүүтэй Лаосой Патриотическа фронтын делегациин Советскэ Союзда ерэhэнтэй дашарамдуулан, Москвагай олониитын түлөөлэгшэдэй митинг майн 10-да Гүрэнэй нэгэдэхи подшипниково заводто (ГПЗ-1) майн 10-да болоо.

Ази ба Африкын оронуудтай hаналаа нэтэдэлгын Советскэ комитедэй президиумэй гэшүүн В. П. Маслин, нэгэдэхи ГПЗ-гэй директор А. А. Громов, тус заводой кузнечнэ цехэй кузнецүүдэй бригадир А. А. Соколов гэгшэд Москвагай олониитын үмэнэhөө үгэ хэлэхэдээ, Лаостохи дайн байлдаанай болюулагдаhан тухай мэдээсэлые совет хүнүүд ехэ ханангяар угтаhан байна гэжэ тэмдэглэбэ.

КАДРНУУДТА— ПАРТИЙНА АНХАРАЛ

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Мүнөөнэй ажабайдал кадрнуудта табигдадаг эрилтээ саг үргэлжэ дээшэлүүлнэ. Политическэ үндэр мэдэрэлтэй, һайн бэлэдхэлтэй, экономикын ба культурын хүгжэлтын асуудалнуудые мэдэхэ, шиидхэжэ шадаха зонууд манда хэрэгтэй гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев партиин XXIV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соогоо зааһан юм.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, Баргажанай аймагай Уланай колхозой партийна комитет кадрнуудые шэлэн олохо, үйлэдбэриин участогуудаар зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэниие һургаха ба хүмүүжүүлхэ асуудалнуудта горитойхон анхаралаа табидаг болоо. Тиихэдээ колхозой партком, правлени дунда зиндаанай тушаалтадта—отделени, бригадануудые хүтэлбэрилэгшэдээр залуушуулые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые дэбжүүлхые, ажал дээрэнь тэдэниие дэмжэхые оролдоно.

Залуу мэргэжэлтэдые, эдэбхитэй залуу колхозниигуудые политическэ ба экономическа эрдэмээр зэбсэгжүүлхэ, тэдэнэй творческо эдэбхи үүсхэл хүгжөөхэ, үйлэдбэри эрхилэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха гээшэ колхозой үйлэдбэриин залуу хүтэлбэрилэгшэдые бэлдэхэ, дэбжүүлхэ хэрэгтэ тон ехээр нүлөөлнэ бшуу.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхоздо хүтэлбэрилхы тушаалда— гол түлэб дунда зиндаанай тушаалда 6 хүн дэбжүүлэгдэһэн байна. Мүнөө абаад харабал, артелиин дунда зиндаанай тушаалтад колхозойнгоо үйлэдбэри дээрэ ургаһан, һүүлээрнь техникум гү, али институдта һуралсажа, эрдэм мэргэжэлтэй болоһон нүхэд.

Колхозойнгоо ажабайдал мэдэхэ, хүн зоноо таниха, эрдэм мэргэжэлтэй хүнүүдтэ үйлэдбэреэ хүтэлөэрилхэдэньшье, ажахын асуудалнуудые шиидхэхэдэньшье хүнгэн байдаг гээшэ.

Теэд эдэ бүгэдэ гансата ерэдэггүй, түрүүшээр залуу хүтэлбэрилэгшэд алдуу эндүүшье гаргадаг байгаа. Тиимэһээ колхозой партком залуушуулые хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлхынгээ хажуугаар тэдэниие һургаха, шэнэ ажалаа шудалхадань туһалха, дүй дүршэл олгохо асуудалнуудта анхарха ёһотой болоно.

Иимэ зорилгоор колхозой партийна комитет (секретарниинь П. Л. Дашиев) хэдэн хэмжээ ябуулгануудые хараалаад бэелүүлжэ байдаг.

Жэшээлхэдэ, түрүү комплексно бригадануудай, һайнаар ажалладаг партийна эхин организацинуудай дүй дүршэл шэнжэлэгдэжэ, олондо дуулгагдана. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд—правлениин түрүүлэгшэ, тэрэнэй орлогшонор, парткомой секретарь соёлой байшанда, клубта, агитпунктда колхозниигуудтай уулзажа, ажал хэрэг тухайгаа, ажахын ба культурна байгуулалтын талаар саашанхи түсэб, зорилгонууд тухай хөөрэдэг, колхозниигуудай асуудалнуудта тодорхойгоор харюусадаг болоо. Иимэ уулзалганууд заншалта болонхой. Тэдэниие үнгэргэлгэдэ ажахын мэргэжэлтэд, бусад дунда зиндаатай хүтэлбэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадуулагдана. Мүн колхозниигуудай, мэргэжэлтэдэй экономическа һуралсал муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй.

Эдэ бүгэдэ кадрнуудай бодото ажал ябуулгада һайнаар нүлөөлнэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Энээниие Улюкчиканай бригадын (бригадирынь зоотехник Б. А. Ухинов, парторганизациинь секретарь Д. Т. Найданов) жэшээ дээрэ хаража болоно.

Эдэ залуушуулай хүтэлбэрилдэг бригада мал ажалай продукт үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбөө, энэ талаар абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ ябана. Мүнөө ябажа байгаа табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ тэдэнэр дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаһан байгаа. Нэгэдэхи кварталай дүн хаража үзэхэдэ, тус бригадын һаалишад һү үйлэдбэрилгээ нёдондоной энэ үеынхиһөө 27 процентээр дээшэлүүлжэ, һү гүрэндэ худалдаха түсэбөө 114 процент дүүргээ гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 2,1 ехые худалдаһан болоно. Абтаһан түл гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Үшөө нэгэ жэшээ. Залуу агроном Владимир Цыренович Бадмаев колхозой тракторно-тариан ажалай бригадые хүтэлбэридэг юм.

Нёдондо жэлдэ Баргажанай аймагта байгаалиин эрхэ байдалай хэды таарамжагүй байбашье, колхознай гектарай дунда зэргээр 14,5 центнер орооһо хуряагаа һэн. Тингэжэ гүрэндэ орооһо таряа худалдаха түсэб дүүргэгдээ, энэ жэлэй тарилгада хүсэд хүрэхэ һайн шанартай үрэһэ хүрэнгэ хаагдаһан. Мал ажалай хэрэглэмжэдэ хүсэд хүрэхөөр талха таряанай зүйлнүүд табигдаһан байгаа.

Тингэжэ колхоздомнай малай үбэлжэлгэ урда жэлнүүдэйхиһээ һайнаар үнгэрбэ. Бүхы колхозооро гүрэндэ һү худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб үлүүлэгдэһэн. абтаһан түл гарза хоролтодо ороогүй.

Дүй дүршэл юу гэршэлнэб гэхэдэ, ажал хэрэгээ мэдэхэ, эрдэм мэргэжэлтэй, һайн бэлэдхэлтэй кадрнуудай хүдэлмэринь урагшатай, амжалтатай ябадаг.

Энэ асуудалда Уланай колхозой партийна организаци, тэрэнэй партком саашадаашье саг үргэлжэ анхаржа байха юм.

Г. БАДМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Анатолий Васильевич Брагин Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделенидэ электровозуудай машинистээр ажаллана. Тэрэнэй туһалагшаар Гумар Ибрагимович Сайфутдинов хүдэлдэг юм. Тэрэнэй Белял үбгэ эсэгэнь түмэр замшан, Ибрагим Белялович эсэгэнь СССР-эй түмэр замай эрхим машинист байһан намтартай.

А. В. Брагин Г. И. Сайфутдинов хоёр бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. В. Брагин (зүүн гарта), тэрэнэй туһалагша Г. И. Сайфутдинов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ҮҮЛЭН-ХААНАЙ ХОРМОЙДО

Очерк

1.

БҮРИ ТУГААРХАНАЙ халуу шатаажа байһан наран түргэндөө орожо, газар дайдые һөөлжүүлэн харбагша элшэ туяань мэдэхээр һуларанхай, огторгойдо тулахаһаа нааша орхойлдоһон Үүлэн Хаанай саада бэеһээ, тайгын харьяалаата горхоной урасхалые дамжажа ерэһэн аали намдуу һэбшээн һулаханаар үлеэгээд, амилхада аятай зохид, һэрюун сэлмэг болобо. Үдэшэ бүхэндэ алтан элшэтэ туяаень үбсүүн дээрээ бөөмэйлэн үдэшэлсэдэг һэн тула, Бато Цыремпилович балайшье тиигэжэ гайхашаабагүй, харин онсо өөрын бодолдо абтан, һайбар борроёо яралгүйхэн бүншүүлжэл ябаба.

Ерэ Юһэн Хашхарга гэжэ гү, али Үүлэн-Хаан гэжэ алдаршаһан энэ һубарюу ута хадын хормойгоор үнинэй хонишон хэды дахин ябаа гээшэб. Бэлшээриньшье һайн, садхабаритай. Үглөөнэй шүүдэртэйдэ ниитэ хонидоо залаад, нойтон ногоо амтархан зулгаажа байхадань баясаха. Эмээлһээ үни хада буугаад, морёо хүтэлэнхэй. зургаан хоногой саана һэргэхыень орхиһон бэлшээриеэ хаража, хяаг ногооной һабхалзан ургаһыень һайхашаан ябаба.

Бэлшээриеэ эрьеһээр ябатарнь боро хараан эхилжэ, Хашхаргын хүндыдэхи отараншье, гэрыньшье бүрэлзэхэдэл гээд, хотошо нохойд һоб-һаб хусалдаха юм. Хонидынь үни хада хорёодо оруулагданхай, садхалан юумэ тиирэлдэжэ хэбтээ ёһотой. Цырендулма басаганиинь зунайнгаа амаралтада ерэнхэй, аба эжы хоёртойгоо хамта хонидыень харууһалалсана ха юм. Басаганайнгаа Шэтын медицинскэ институдта ороод, нютагтань тон хэрэгтэй мэргэжэлтэ болохоор һуража байһанда Бато Цыремпилович аргагүй баясадаг.

«Одоошье зохидоор амаржа унтаха юм байна. Үглөөнһөө үдэшэ болотор эмээл морин дээрэ нэшэгдэхэ гээшэмнай... Үбгэрхэ тумаа бодохир будуу болоожо ябана гүб даа. Угайдхадаа энэ хүлнй үбдэгөөрөө шархиржа һаланагүй. Дайнай хойшолон нимэл хаш даа» гэһэн бодол тархидань ороод, тэмсэлээр дүүрэн хуби заяанайнь орёо хүшэр, гэгээн һаруул харгы замыень дахин һануулна.

Моринһоо аргаахан буугаад, эмээлэйнгээ улам табижа байтарнь һамганиинь, Дулгаржап гэрһээ гараад:

— Бато гүш даа? Боро хараан болотор хаагуураа ябана гээшэбши? Бэрээн ошоод ерээ гүш? — гэжэ хандаба.

— Үгы, Бэрээн юугээ бэдэржэ ошохобиб. Үүлэн-Хаанай хормойгоор ябажа, бэлшээриеэ хаража ерээб. Тэндэхи ногоон нилээд һэргэнхэй, үглөөгүүр хонидоо тиишэ залаха болоо гүбди даа.

— Бэрээндэ малшадай суглаан болоожо байна. Бушуухан эдеэлээд ошыш.

Тингэжэ бригадир захяа бэлэй.

— Теэд ши юундэ ошоогүйбши?

— Заабол хоюулаа ошохо гэжэ юун байхаб. Шинии байлсаһан хүреэ бэшэ юм гү.

Хонишон гансата шэмээгүй болоодхибо. Хуушан буряад эмээлээ моринойнгоо нюрганһаа аргаахан абаад, адуунай хүлһэндэ норошоһон тохомтойнь хамта сарай соо үлгэбэ. Хуурай тохом тохоходо аятай зохид, моринной нюргашье холгоодоггүй ха юм. Энэ мэтын ёһо гурим мэдэдэг, тэрэнээ наринаар сахидаг хонишон халуун шүлэ халбагадажа һуукадаашье юумэ дуугарбагүй. Харин суглаанда ошохынгоо урда тээ:

— Мориемни хүлһөө һайса хатаһан хойнонь табяарайл даа, — гэжэ һамгандаа захяа бэлэй.

«Дан лэ олоор суглаа зарлаха, хэмһээ гадуур ярилдаха дуратай болоо хабди даа. Теэд үдэр бүхэндэ хэжэ байһан ажал хүдэлмэриимнай үрэ дүн энэ гээшэ гү? Үгы... Һанаһанда хүрэтэр хүдэлжэ биранагүй гэжэ зэмэлхэнь гү, али дээшэлүүлэгдэһэн уялга абагты гэжэ хэлэхэнь гү?» гэһэн бодол тэрэниие зобооно.

Нёдондо жэлэй зулгы аажам зунай нэгэ үдэшэ суглаанда ошожо ябахадаа. Бато Цыремпилович Дамбиев Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда ябалсажа. Сталинградай хото хамгаалалсажа байһаар шархатаад, госпитальдо ороһоноо ээлүүдгүй һанана. Дайнай һүүлээр отделенидээ зоотехнигээр хүдэлөө. Хонишоноор хүдэлхэ хүнүүдэй дуталдахада гү, али зарим нэгэшүүлэй элдэбээр арсахадань тэрэ тэсээгүй, һайн дураараа хонишоноор хүдэлжэ захалаа һэн. Тингэжэ 1959 оной зуун эхэ хонидой отара даажа абаад, һамгантайгаа хамта ото хониин дээрэ хүдэлөө. Хонидоо ходо тобир һайнаар харууһалжа, нэгэшье хурьга гарзалуулангүй түлжүүлжэ байһаниинь онсо һайнаар тэмдэглэгдээ бэлэй. Тингэжэ 1971 ондо зуун эхэ хониин бүриһөө зуун хурьга абажа, тобир тарганаар түлжүүлһэн байна. Тиихэдэ хониин бүхэнһөө 3,7 килограмм нооһо хайшалжа, социалис мүрысөөнэй манлайда ябалсаһан, тэрэнээ мүнөөшье болотор алдаагүй.

2.

СУГЛААНДА ерэхэдэнь, олонхи асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээд байба. Тэрэнэй гэртэ орохотойнь хамта, суглаа үнгэргэжэ байһан совхозой ахамад зоотехник столой саанаһаа бодоод:

— Сагтаа орожо ерэһэнтнай һайн гээшэ. Эрье хонидой отара танда, Бато Цыремпилович, даалгаха болоо гүбди даа. Танһаа ондоо найдахаар хүншье олдоногүй, — гэжэ хэлээд, суглаанда һууһан малшадһаа харюу хүлеэһэн мэтэ зогсобо.

— Тиихэдээ эхэ хонидоо яаха болонобибди?

— Эхэ хонидые ондоо хүндэ даалгажа үгэхэбди. Та, Бато Цыремпилович, дайнда ябалсаһан, совхозой хара ажал нилээд хэлсэһэн байнат. Харин эрье хонидые харууһалхадатнай эхэ хонидые харууһалхаһаа хүнгэн, бэедэтнайшье амаршаг байха. Тиихэдэ эрьенүүдые шахан таргалуулха ёһо гурим танһаа һайса мэдэхэ хүн үгы хэбэртэй, — гэжэ зоотехник ойлгуулба.

— Зүб, зүб!—гэжэ бүгэдөөрэн дэмжэбэ.

Бато Цыремпилович нютагайхидайнтаа гуйлтаһаа арсаагүй һэн. Найдажа, хүндэлжэ байһандань сэдьхэлээ баясаха. омогорхохошье ушартай ябаа.

Тэрэ гэр тээшээ хүнгэхэнөөр алхалба. Дүшөөд жэлэй саана, түрэл нютагтаа хамтын ажахы байгуулалсаха үедэшье тон иимэрхүүгээр алхалагша бэлэй. Эмээл дээрэ нэшэгдэһэн бэень хүнгэдэшэнхэй, тутаарайхи үргэһэ нойрынь сэлмэшэнхэй. Урданайхиһаа бүришье оролдосотойгоор, одоо эсэхые мэдэнгүй хүдэлхэ дуранинь хүрэнэ.

Һүниин сэнгэлигтэ нааршаан байжа тамхилаад, унтажа хэбтэһэн ашанараа һэрюулхэгүйн тула һэмээхэнээр гэртээ орохоодонь, һамганиинь суглаанһаа ерэхыень хүлеэжэ ядан байба.

— Зай, суглаан дээрэ юун гэжэ хэлсээбта? — гэжэ Дулгаржап Норбоевна хандаба.

— Юун гэжэ хэлсээдхихэ һэм бэ, юрэдөө. Харин дахин лэ хонишод болоболди даа, — гэжэ Бато Цыремпилович энеэбхилбэ.

— Зорёолжо ябахаяа хэзээ болихо хүмши!

— Зорёолхо гэжэ юун байхаб? Эхэ хонидоо тушаагаад, эрьенүүдые даажа абаха болообди.

3.

ТЭРЭ ГЭҺЭНҺЭЭ хойшо үдэр хоногууд хойно хойноһоо һубарилдан ошобо. Үглөө бүхэндэ хонидоо бэлшээридэ залаха, зоотехникын ёһо гурим наринаар сахиха хэрэгтэй бшуу. Зүгөөр Бато Цыремпилович өөрөө зоотехнигээр нилээд удаан дэлһэн, хониин ажахы гаяа һайнаар мэдэхэ ла, үбһэ тэжээлэ тон наар, рационой ёһо гур халташье алдангүй яэ, хонидоо ямаршье бир тарганаар үбэл байна. Газаа дулаарж һан хайлажа дууһа һаа, хабар гээшэмнай тай хүндэл адли ходо гаа хубилгажа, нэгэ харалганаар һалхилж игаажа байдаг шуу. хонишон эдэ бүгэдые даа абажа, хорёо соо рамал тэжээлтэй байһ

— Аяар 850 толгой нүүдые һамгантайгаа лан харууһалхадатнай гөөргүй хүндэшэг Ядалсанагүй гүт? — хандахадам, Бато Цы лович урдаһаам энеэ хараад, ингэжэ ой һэн:

— Бараг даа. Ядал юумэн үгы. Һамгамни дэ гараһаар хоёрдохи лынь ябана. Зүгөөр ур эхэ хонидые хурьга байхада, айхабтар бэр хүшэр хүндэ байгша Тингэхэдэ ядалсангүй г саһан аад, харин мүнөө нүүдые харууһалжа яд юумэн үгы ааб даа. Зу ухибүүднай амарал ерэжэ, бидэндээ шадал гээрээ хамһалсадаг, — хэлээд, эрьенүүдээ хорё гаргажа, Үүлэн-Хаанай гэлжэ дэлюун боори залаа һэн.

Бато, Дулгаржап Дамб тан үнэхөөрөөшье г дүүрэн жаргалтай айл гаан ухибүүдынь үни бэеэ хүсэһэн, заримаа совхоздо хүдэлнэ, зар ниинь һургуулида һур Цэдэнба гэжэ уугаан хүб ниинь сэрэгэй албанда һанай удаа совхоздоо низатороар хүдэлнэ. басаганиинь Новосибир багшанарай, Светла Зүүн-Сибириин технол ска, Цырендулмань Ш медицинскэ, Бальжи хүбүүниинь Эрхүүгэй техническэ институдта наар һуража, эжы аба роо баясуулжа байдаг.

Тиихэдэ Бато Цыремп вич өөрөөшье эрдэмээ дээшэлүүлжэ байхые орол дог. Хонишодой ажалда хабаатай газетэ, журна шажа, ойлгоһон һониин нүүд тухайдаа бусад шодто хөөрэхэ дуратай

Үүлэн-Хаанай хормой ябажа, Мухар-Шэбэрэй магай «Эрдэм» совхоз шэглэхэдэмнай, Бато Цы пилович Дамбиевай һалдаг һүрэг хонид өөдэ хушууран бэлшэж мэрүүн үбэлэй ута ямаршьегүй һайнаар г жа гараһанаа гэршэлээ лэй.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр

Мухар-Шэбэрэй аймаг «Эрдэм» совхоз.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахал хонишон Б. Ц. ДАМБИ

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фот

УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭХЭБ

Малай ашаг шэмэ бүри дээшэлүүлхэ хэрэгтэ кукуруза, куузику болон бусад шүүһэтэ тэжээлэхэ нүлөө үзүүлдэг. Хада уулаар баян Түнхэн нютагай ажахынуудай механизаторнууд эдэ тэжээлэй ургамалнуудай тогтууритай һайн ургаса хуряажа абадагаараа нилээд мэдээжэ болонхой. Манай «Восточные Саяны» колхозой отделени бүхэндэ кукуруза ехээр таригдадаг. Аймагай эрхим кукурузашадай нэгэн Владимир Машкинов 180 гектарта энээниие ургуулна. Нүхэрэйнгөө гектар бүриһөө 300—400 центнер кукурузын набша намаа силостэ хуряахадань үнэн сэдьхэлһээ баясадаг, баян дүй дүршэлыень өөрынгөө ажалда хэрэглэхые оролдодогби. Манай ажахыда дүй дүршэлөөр баян механизаторнууд олон. Тэдэнэй дундаһаа Д. Истаев, Д. Дансаранов, С. Ардуев, М. Леонтинов гэгшэдые онсо тэмдэглэхэ байнаб.

Би 1970 онһоо куузику ургуулнаб. Энэ шүүһэ ехэтэй тэжээлэй ургамалые манай нютагта һаянай таридаг болобошье, олоной дура буляанхай юм.

Куузикугай рассадын хоёр-гурбан набшаһатай болоходонь, июниин эхеэр һуулгажа захалнабди. Зунай эхин һаранудта хура бороо тон багаар ородог. Тиимэһээ энэ ургамалые яажа харууһалдаг тухай тогтохо хүсэлэнтэйб. Һая ургуулагдаһан куузикуе илангаяа һайнаар харууһалха шухала. Үдэр бүхэндэ уһалха, куузикугай эшын хажуугаархи газарые зөөлэрүүлхэдэ һайн. Иимэ хүдэлмэри хэдэг техникын манда үгы дээрэһээ ехэнхи ажалаа гараар хэдэг һэмди. Тэрэниие уһалха, газарыень зөөлэрүүлхэ тусхай түхеэрэлгэ бүтээхэ хэрэг манда гараа һэн.

Түмэршэ дархан Амбаев, агроном Осоров гэгшэдтэй зүбшэжэ, эдэ түхеэрэлгэнүүдые хээбди. Хоёр кубометр уһа багтааха цистернын оёорто 5 метр утатай хоолой холбожо тааруулагдаа. Соргоёо 45—50 сантиметр зайтайгаар нүхэлжэ, һагшуур мэтээр соолоһон баанхануудые үлгөөбди. Энэ түхеэрэлгые зурууд хоорондуур шэрэжэ уһалхада зохид. Мүн хэрэгсэлһээ гараһан хуушан КРН-4 түхалэй культиваторые хэрэглэжэ, бурьян ногоо усадханабди. Түрүүшын хоёр һарын туршада үдэрэй хоёр дахин — эртэ үглөө, үдэшэ уһалхада һайн. Минии ажалда Галбайн найман жэлэй һургуулиин 6—7-дохи класай һурагшад жэл бүри туһалдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай звено эдир туһалагшадтаяа гектар бүриһөө 830 центнер куузику ургуулжа абаа. Ингэжэ бидэ даажа абаһан 25 гектар дээрэһээ 20.450 центнер энэ шүүһэтэ тэжээл хуряаһан болонобди.

Намар хуряагдаһан куузикумнай һү һаалиин хоёр фермын үнеэдтэ хүсэд хүрэхэ. Мүнөө үбһэ, һолоомоор багашье һаа, үшөөшье кукурузын силос, куузику бии. Эндэхи фермын коллективэй гүрэндэ һү худалдаха даабаряа болзорһоо урид дүүргэхэдэ, бидэшье урма зоригтой болодогбди.

Юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ 30 гектарта куузикуярижа, гектар бүриһөө 850 центнер ургаса хуряажа абаха социалис уялга баталан абанхайб. Хараалһанаа бодото дээрэнь дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, шадабаряа гарган ажаллахаар шиидэн

Байгша ондо хүр хынгаа бэрхэ меха Владимир Андьков рысэхэ байнаб. жэлдэ энэ нүхэрнай бүриһөө 800 центнер хуряажа абаһан юм. мир залуушье һаа, гай баян ургаса хур ха талаар нилээд дү болоһон хүнүүдэй н

Хэлэһэн үгэдөө ба хын тула эртэ өөрынгөө участок шэбхэ гаргажа та Хүсэд хүрэхэ үрэ Тарилгаяа үсөөхэн туршада дүүргэжэ. харууһалхаар шиид

С. ГОМБО
«Восточные Са колхозой ку ургуу

ҮДЭР БҮХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

ОВОЩ, ХАРТААБХА ЭЛБЭГЖҮҮЛЭ

II. ХАРТААБХЫН УРГАСА ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Урдандаа. 4-5 жэлэй саада тээ, аймагаймнай хартаабхашад хартаабхын баян ургаса жэнишэдгүй хуряажа, хараалагдаһан түсэб, уялгаяа сүм бэелүүлхэһээ гадна, холо үлүүлдэг байһан юм. Теэд һүүлэй хоёр жэлэй туршада һая наайһа үзэгдөөгүй ган гасуур болоожо, горитойхон хохидол ушаруулаа гэхэ гү, али хартаабхын ургаса эрид доошолһон байна. Тиин саашадаа хартаабхын ургаса эрид ехэдхэхын тула тарилгын газарые һайнаар элдүүрилжэ, наг шэбхэ гаргажа, минеральна үтэгжүүлгэ ехээр оруулжа, ургасаяа эзэн ёһоор харууһалжа уһалха бологдоно. Ушарынь хадаа тарилгаяа али бүхы агротехническэ заабариин ёһоор үнгэргэжэ, саг болзортонь уһалжа, бог буртаг үбһыень усадхаһан зарим хартаабхашад нёдондоной хэды ган гасууршье һаань, баян ургаса хуряажа абаһан бэлэй.

Ойрын жэлнүүдтэ хартаабхын тогтууритай баян ургаса ургуулхын тула нэн түрүүлэн минеральна үтэгжүүлгэ хүсэд хүрэхөөр оруулха хэрэгтэй. Хэрбээ гектар бүридэ нэгэ тонно тук дээрэ тоолоходо, минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, 30 тонно наг шэбхэ гаргажа тараабалнай, гектарай дунда зэргээр 120—130 центнер ургаса абтаха һэн. Хоёрдохёор. хартаабха һуултахадаа. үрэһэнэйнь хэм хэмжүүрые зохидоор тааруулжа гуримшуулха бологдоно. Юуб гэхэдэ. нёдондо зарим ажахынууд гектар бүридэ 5,6 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, 5,8 тонно наг шэбхэ гаргаад. 18—20 центнер үрэһэ тариһандаа бага ургаса суглуулаа бэлэй. Харин тиихэдэ гектарай 10 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, 32 центнер үрэһэ һуулгаһан хүдөө ажахын техникумэй һуралсалай ажахы гектар бүриһөө 80 центнер хартаабха абаа һэн. Хэрбээ наг шэбхэ ехээр гаргажа, минеральна үтэгжүүлгэ хэм соонь оруулбал, энэ ажахы бүришье баян ургаса хуряаха бэлэй.

Жэшээ болгон «Улаан Оронго» колхозые абажа хараябди. Тус ажахы нёдондо гектар бүридэ 3 тонно наг шэбхэ гаргажа, 9,5 центнер үрэһэ тарижа, гектарай 41,5 центнер хартаабха хурлагаа. Хэрбээ үрэһэ тариха нормые хахадаарнь шахуу нэмээбэл, гектарай аяар 85—95 центнер ургаса абаха байгаа ха юм.

Гурбадахяар, тогтууритай баян ургаса хуряаха гэбэл, ажахы бүхэн хартаабхашадай звено байгуулжа, ажалыень шэнээр эмхидхэхэ зэргэтэй. Эртээнһээ эмхидхэгдэһэн хартаабхашадай звено хэзээдэшье тарилгадаа һайнаар бэлдэжэ, баян ургаса ургуулхые оролдодог байна гээшэ. Тон томо ажахынуудай нэгэн болохо Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хартаабхын поли дээрэ түхэреэн жэлэй туршада хүдэлхэ дүрбэн звено эмхидхэһэн юм. Эдэ звенонуудтаа газарыень хубаажа үгөөд, хэрэгтэй зэр зэмсэгүүдээр хангаһан, машина, техникэ даалгаһан байна. Хартаабхашадай ажалые нигэжэ эмхидхэхэдэнь яһала ашагтай байһаниинь элирүүлэгдээ һэн гэхэ гү, али К. Гребенщиковэй, Г. Назаровай хүтэлбэрилдэг звенонууд даалгагдаһан газарайнгаа гектар бүриһөө 92,7—98,3 центнер хартаабха суглуулжа, бүхыдөө 4181 түхэриигэй нэмэлтэ түлбэри абаһан байна.

Байгша ондо хоорондоо мүрысэжэ байһан эдэ хоёр звеногой хартаабхашад мүнөө даалгагдаһан газар дээрээ наг шэбхэ зөөжэ, тарилга, хуряалгынгаа машина, техникэ заһабарилжа тухагүй. Һүүлэй мэдээгээр. Назаровай звено гектарай 50 тонно наг шэбхэ гаргаад байна. Харин Гребенщиковэй звеногой гэшүүд бүхыдөө 468 тонно, Зеленкиной — 530 тонно, Петровой звено 500 тонно наг шэбхэ зөөжэ тараагаад, энэ хүдэлмэреэ улам эмхитэйгээр үргэлжэлүүлһэн зандаа.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ тоо баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, хартаабхашадай тусхай звено байгуулжа, ажалыень шэнээр эмхидхэхэдэ, хартаабхашад даалгагдаһан газар дээрээ эзэн ёһоор, харюусалга ехэтэйгээр ажаллажа, эрхим үрэ дүн туйлахые хүсэдэг байһыень үшөө дахин элишэлнэ. Теэд аймагай бусад ажахынуудта иимэ түрүү арга үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэдэггүй байһаниинь гэмшэлтэй.

Саашань хэлэхэдэ, хартаабха, овощой тарилга жэл бүри бог буртаг ногоондо дарагдажа хосорно. Ямар ушарһааб гэхэдэ, аймагай колхоз, совхозууд тарилгынгаа газарта халажа нэгшээгүй наг шэбхэ гаргажа тараадаг заншалтай. Теэд иимэ наг шэбхэ гаргахадань, буртаг ногоон ехээр ургажа, ургасые дарана бшуу. Гадна олохон ажахынуудта уһалууриинь һубаг ханаабуудай эрьеэр ургаһан буртаг ногоон саг соогоо сабшагдажа усадхагданагүй, үрээ тараана, тарилгын урда тээ хүрьһэн зүбөөр элдүүрилэгдэнэгүй бшуу. Эдэ бүхы дутагдалнуудһаа уламжалан, ехэнхи тарилгань бог буртаг ногоондо дарагдашана ха юм.

Хартаабха уһалагдадаг газарта тарихада ургасань горитойхоноор дээшэлдэг байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Теэд манай аймагай ажахынуудай хартаабхын поли уһаар дуталдажа, хүсэд ундалуулагдангүй үлэшэнэ. Тиимэһээ ган гасуур жэлдэ саг болзортоо уһалагдадаггүй хартаабхань хатажа хосорошоно. Жэшээлбэл, «Авангард» колхоз нёдондо овощ, хартаабхаяа уһалагдадаггүй газарта тарижа, ургаса орой хуряагаагүй һалаа.

Тэрэшэлэн зарим ажахынууд огородой, хартаабхын газар уһалха бүлүүр станцинуудаа, уһа сасаха тусхай түхеэрэлгэнүүдээ саг соонь заһабарилжа бэлдээгүй дээрэһээ хүсэд ашагланагүй. Үнэндөө аймаг доторнай уһа сасаха 70 машина, 36 бүлүүр станци бии юм. Тиихэдэ зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ, нэмэлтэ минеральна тэжээл оруулха 112 культиватор, овощ тариха 24 сеялкэ, рассада һуулгаха 14 машина, хартаабха тариха 72 сеялкэ, үтэгжүүлгэ оруулха 121 машина, хартаабха хуряаха 53 комбайн болон энэ ургамалай эшыень сабшаха, обоолхо, малтаха, ургасыень илгаха элдэб машина, техникэтэйбди. Теэд аймагай ажахынууд эдэ машина, оньһон түхеэрэлгэнүүдээ һайнаар харууһалжа, саг соонь заһабарилаагүй дээрэһээ ашаг багатайгаар хүдэлгэнэ. Жэшээлбэл. нёдондо эды олон машина техникэтэй байбашье, хартаабхынгаа хахадһаа ехыень гараараа малтажа хуряагаа һэн.

Саашадаа хартаабхаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр, богони болзорто хуряажа абахын тула ажахынуудта бии байгаа машина, техникыень звенонуудта хубаажа үгөөд, запасной частьнуудаар хүсэд хангажа, заһабарилгыень һайнаар эмхидхэхэ болоно. Һүүлэй мэдээгээр, аймагай ажахынуудта овощ, хартаабха тариха, рассада һуулгаха, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха оньһон машина, техникэ заһабарилагдажа дүүргэгдээгүй, зарим газарта энэ хүдэлмэринь эхилээшьегүй байна. Зүгөөр ойрын үдэрнүүдтэ энэ дутагдалаа түргэн усадхаха эрилтэ табигдана.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ аймагаймнай овощ ургуулагшад, хартаабхашад гектарай 185 центнер овощ, 88 центнер хартаабха хуряажа, урда хоёр жэлэйнгээ үрэ зээлиие сүм хааха хүсэлэнтэй. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула овощ, хартаабхаяа гол түлэб уһалагдадаг газарта тарижа, «Искра», «Дружба» колхозуудта сөөрэм тогтоожо, уһалуури һубаг ханаабуудые шэнэ заһабарилха байна. Тии Вахмистровай, Ошур уһалууриин гидротехни түхеэрэлгэнүүд шэнадх заһабарилагдажа дүү ажахы бүхэн уһа сасадаг шина, бүлүүр станцинуу хүсэд хангагдаха бо Гадна овощ тариха газа гектараар үргэдхэгдэжэ хыдөө 35 мянган тонно шэбхэ тэндэ гарга хартаабхын полидо 65 ган тонно шэбхэ тар жа, овощ, хартаабхын та хамтадаа 3220 минеральна үтэгжүүлгэ лагдаха байна. Богонёо лэхэдэ, энэ хугасаа со ритойхон хүдэлмэри хээр түсэблэгдэнхэй. жэ мүнөө ажахын овощ ургуулагшад, хар хашад абаһан уялгаа раалһан түсэбөө сүм дү жэ, түрэл республи байгуулагдаһаар алдар жэлэй ойе нэрэтэй тү гөөр угтахын түлөө бү сэе элсүүлэн ажалла на.

П. ГОРБУНОВ
Улаан-Үдын аймгүй комой хүдөө ажахы равлениин начальни

(Эхиниинь 109-дэхи номерто).

Июниин 17-до — нютагай Соведүүдэй һунгалта

АРАДНАЙ ЭРХИМҮҮДЭЭ НЭРЛЭНЭ

ГУСИНООЗЕРСК. Нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэл түлэг дундаа. Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведые һунгаха 35 округ байгуулагдаа. Һаянай байдалаар манда 19 округһоо депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлбэ. Эдэ боложо үнгэрһэн һунгалтын урда тээхи суглаануудта 1722 хүн хабаадажа, 65 хүн үгэ хэлэһэн байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо аймагай Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлһэн һунгалтын урда тээхи суглаан боложо үнгэрбэ. Эндэ хабаадагшад Сэлэнгын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар ажахынгаа эрхим саалишан Валентина Очировна Гармаевае нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Галуута-Нуурай шахтын хүдэлмэришэд мүн иимэ суглаа үнгэргэбэ. Аймагайнгаа Соведэй депутадта кандидадаар проходчик Владимир Петрович Макаровые дэбжүүлбэ. Нүхэр Макаров эдэбхитэй комсомолец, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй юм гэжэ кандидат тушаа үгэ хэлэһэн хүнүүд тэмдэглээ.

Һунгалтын урда тээхи суглаа Галуута-Нуурай станциин инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үнгэргэбэ. Суглаанда хабаадагшад депогой эрхим хүдэлмэришэн Антонида Спиридоновна Бобыкинагай нэрые аймагай Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар нэрлээ.

Д. ЦЫДЫПОВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

★ ☆ ★

МУХАР-ШЭБЭР. Эндэхи колхоз, совхозуудта, предприятинуудта, эмхи зургаануудта ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ боложо байна.

«Одон» совхозой Шэнэһэтын отделениин хүдэлмэришэд ниитынгээ суглаан дээрэ тугалшан Валентина Самбуевна Бадмаевае нэрлээ. Валентина Самбуевна совхоздо дүрбэдэхи жэлээ тугалшанаар ажаллана. Оролдосотой бэрхээрээ, зондоо хүндэтэйгөөрөө тэрэ олондо мэдээжэ болонхой. Мүнөө үедэ тэрэнэй харууһалжа байһан 40 тугал тобир тарганууд, үбшэ тахал үзэнгүй түлжүүлэгдэнэ.

Леонид Васильевич Шамарин, Максим Иванович Калашников хоёр Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үнинэй механизаторнууд. Л. В. Шамарин 1-дэхи тракторна бригадын бригадираар, М. И. Калашников МТМ-е даагшаар ажалладаг. Һаяхан болоһон ниитынгээ суглаан дээрэ тус колхозой гэшүүд эдэ хоёр нүхэдые Мухар-Шэбэрэй аймсоведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлһэн байна.

Иимэ суглаан мүн «Заганский» колхоздо болоо. Аймсоведэй депутадта кандидадаар МТМ-е даагша Александр Иванович Иванов, механизатор Владимир Васильевич Платонов гэгшэд дэбжүүлэгдэбэ. Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн хүнүүд тэдэнэй бэрхэ мэргэжэлтэд, ниитын ажалда эдэбхитэй хабаадалсагшад байһые онсолон тэмдэглээ. Александр Иванович Владимир Васильевич хоёр юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлэй хабарай тарилгые саг болзор соонь дүүргэхэ, һайн ургаса хураахын түлөө оролдолго гаргана, социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

Б. ЖАМБАЛОВ.

★ ☆ ★

ХЭЖЭНГЭ. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаанууд аймаг дотор боложо байна. Хэжэнгын тоһоной заводой һунгуулиин 15-дахи округто суглаан боложо үнгэрбэ. Суглаанда хабаадагшад, тоһоной заводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад аймагай Соведэй депутадта кандидадаар лаборантка Базарова Сэсэгма Дашиевнае нэгэн дуугаар дэбжүүлээ. Энэ хүмнай ажал хүдэлмэридөө шударгы бэрхэ, оролдосотой байһандаа коллектив соогоо хүндэтэй болонхой. Мүн һунгуулиин 27-дохи округто аймагай ажаһуудалай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд сугларба. Тэдэнэр бэрхэ оёдолшон Будаева Валентина Цыденовнае аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Худанай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшад эрхим хүдэлмэришэн, модо унагаагша Паршаков Михаил Иосифовичые, «Бурводстрой» трестын ПМК-гай барилгын участогай хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшад бэрхэ мастер Александрова Евдокия Александровнае аймагай Соведэй депутадта кандидадуудаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

Һунгалтын урда тээхи суглаанууд аймаг дотор үргэлжэлһөөр.

П. МОЛОДЦОВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

Улаан-Үдэ городой Советскэ районой предприятинууд болон эмхи зургаануудта городой болон районой Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын урда тээхи суглаанууд боложо эхилбэ.

Улаан-Үдын почтамтын хүдэлмэришэд болон алба хаагшад горсоведэй депутадта кандидадаар коллективэйнгээ гэшүүн, оператор Санжиева Дарима Содномовнае нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө этигэл найдабарида хүртэһэн энэ хүн тухай тобшохоноор хэлэбэл иимэ байна: Дарима Санжиева тус коллективтэ 1969 онһоо хүдэлдэг. Эндэ КПСС-эй гэшүүндэ абтанхай.

ДУЛЭТЭ ЖЭЛНҮҮДЭЙ БААТАРНУУД

СУУТА ХЭРЭМ ХАМГААЛАГШАД

Үдэрнүүд һубарилдан ошоно. Сагай үнгэрэн ошохо бүри гашуудал, хохидол мартагдадаг ха юм. Зүгөөр 1941 оной июниин 22-ой үдэр хүнэй сэдьхэл зүрхэнһөө хэзээдэшье гарахагүй, хэзээдэшье мартагдахагүй ёһотой даа. Брестскэ хэрэм Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай түрүүшын богоһо болоһон бэлэй.

Брестскэ хэрэмые хамгаалһаар 32 жэлэй ойе тэмдэглэхэеэ байнабди. 33 үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалан тэмсэжэ, хэтэ мүнхын алдар сууда гараһан юм; энэ хэрэм мүнөө патриотическа хүмүүжүүлгын бүхэсоюзна һургуули болонхой байдаг. Хэтэ мүнхын гал түүдэгэй дэргэдэ дэлхэйн 97 ороной хүнүүд толгойгоо ганхуулан зогсоһон байха. Эндэ 6 миллион гаран хүн ерэжэ ошоһон.

...Брест хото. Энэ хотые ямар хүнүүд сээжэ, зүрхөөрөө хамгаалан бодоһон юм? Үхэлэй урдаһаа сэхэ гэшхэлһэн хүнүүд юун тухай бодомжолжо ябааб? Шуһата байлдаанда хабаадагшадай хөөрөөе шагнахадаа, эльгэ зүрхэеэ уярхаар болодог. Эрэлхэг зоригтой совет баатар хүбүүд: «Би үхэбэб, харин дайсанда бэеэ тушаахагүйб. Эхэ оромни, баяртай!» гэжэ бэшээд, гэдэргээ нэгэшье сухарингүй дайсанай урдаһаа бододог байгаа. Совет арадууд Эсэгэ ороноо хамгаалхын тула нэгэ хүн шэнгеэр дайсанда харюу үгэжэ эхилээ. Тэдэнэй баатаршалга мүнхэ.

Украинаһаа, Ураалһаа, Алас-Дурна, холын хойто зүгһөө ерэһэн аяншалагшад экскурсоводой хөөрөөе анхаралтайгаар шагнанад. Үнгэрһэн дайнай зэрлиг муухай дайсанай ааша дабтагдаха ёһогүй. Эндэ ерэһэн лэ хүнүүд дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр зориглодог.

Брестскэ хэрэмые хамгаалһан баатарнуудай унаһан газарта алдар солын мүнхэ гал бадарна. Тэрэ монументын дэргэдэ хоёр хүн ерээд, баглаа сэсэгүүдые табиба. Тэдэнэртэй танилсабабди. Брестскэ хэрэмые хамгаалагшад — Спиридон Гаврилович Лысенко, Филипп Григорьевич Болонев эндэ ерэһэн байба.

Тэдэнэр Брестскэ хэрэмые хамгаалһан баатарнууд, шуһата тулалдаан тухай хөөрэнэд. Дайнай эхилхэдэ Спиридон Лысенко Брестскэ хэрэм шадархи 455-дахи стрелково полкдо алба хэжэ байһан. Брестскэ хэрэмые хамгаалжа, хэдэ дахин шархатаһан, алдар габьяагайнгаа түлөө Улаан Одоной орденоор шагнагдаһан. Мүнөө Лысенко Брестскэ хэрэмые хамгаалагшадай баатаршалга тухай залуушуул болон һурагшадта хөөрэдэг. Тэрэ Черкасска областиин Староселье гэжэ тосхондо ажаһуудаг.

1941 оной июниин 22-ой үдэр Филипп Григорьевич Болонев Улаан-Үдын хүдөө ажахын һургуулида һуража байгаа һэн. Большой Куналей тосхоной хүн зон эсэгэ, аха дүүнэрээ дайнда үдэшэжэ байба. Филиппэй эсэгэ Григорий Евсеевич Болонев, тэрэнэй аха дүүнэр дайнда мордолсоо һэн. Хахад жэл тухай болоод Филиппэй эсэгэ Григорий Евсеевич, аха дүүнэр Терентий, Фома, Николай, Федул Болоневтоной дайнда унаһан тухай мэдээсэл ерээ һэн. Дайнай түрүүшын үдэрнүүдтэ аха дүү Болоневтон иигэжэ баатарай үхэлөөр унаһан юм.

Филипп Болонев тэрэ үедэ колхозойнгоо тоо бүридхэгшөөр ажаллажа байгаа. Тэрэ 1942 оной эсэстэ өөрынгөө гэр бүлын мүнгэнһөө 100 мянган түхэриг «Буряад-Монголой комсомолец» гэһэн дайшалхы самолет бүтээхыень Эхэ оронойнгоо оборонын жасада оруулһан байгаа. Тиигээд уданшьегүй 17 наһатай комсомол хүбүүн Филипп Болонев Волынска областиин Коволь хотые сүлөөлэлсэжэ ябаба. Тэндэһээ Брест-Литовск эльгээгдээ бэлэй.

Дайн тухай хүн зон хэзээдэшье мартахагүй. Манай нютагай хүбүүн Филипп Григорьевич Болонев дайшалхы үдэрнүүдээ һайн һанана. Юрын солдадһаа офицер болотороо дайшалхы замаар тэрэ ябажа гараа.

Филипп Григорьевич Болоневой гэр бүлын альбом соо дайшалхы жэлнүүдэйнь фото-зурагуудые харабаб. Ротын командир, капитан Ф. Г. Болоневой үбсүүн дээрэ «Улаан Одоной» орден, медальнууд. Филипптэй зэргэлээд дайшалхы хани нүхэрынь Ксения Петровна зогсоно. Ксенья Петровна Филипп Григорьевичтой хамта Берлин хүрэтэр дайшалхы замаар ябалсаһан юм. Мүнөө запасай офицер Филипп Григорьевич Болонев дайшалхы хани нүхэр Ксения Петровнатайгаа хамта Волынска областиин Любомль хотодо ажаһуудаг.

Дайнай ветеран Филипп Григорьевич Болонев Буряадай комсомолшуудта, түрэл нютагайнгаа хүнүүдтэ амар мэндые хүргэхыень хахасахаһаа урид гуйгаа бэлэй. Тиихэдэ «Буряад-Монголой комсомолец» гэһэн самоледой хуби заяан тухай мэдэхэгүйдөө, халагланаб, — гэжэ үшөө нэмээ һэн.

М. БОЛОНЕВ,
манай штатнабэшэ корр.

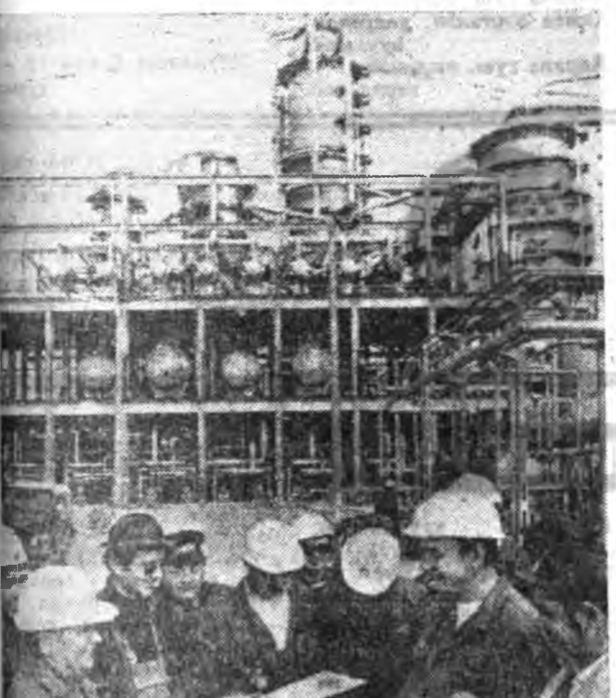
СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

БОЛГАРИ. Вергил Мавроднев Каварна хотодо ажаһуудаг, мүнөө дүрбэтэй. Тэрэ уншажа, тооложо, шатар наадажа шададаг. Хоёрдохи класста һурадаг ахынгаа дэбтэр дээрэ хэһэн алдуунуудые оложо үгэдэг. «Гурбан жэлэй соо болгар болон хари гүрэнэй уран зохёолшодой 300 ном уншаа» — гэжэ библиотекын хүдэлмэрилэгшэ һайхан хөөрэнэ.

Зураг дээрэ: Вергил эжытэйгээ.

БТА-ТАСС-ай фото.

Нёдондо жэлэй һүүл багаар совет нефть «Дружба-2» хоолойгоор Венгри урдан ородог болонхой. Сазхаломбатдахи комбинадта нефть буйлуулхын тула үйлэдбэриин шэнэ түхеэрэн ашаглагдажа эхилээ.

Зураг дээрэ: социалис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүдэлмэришэдэй бригада.

МТИ-ТАСС-ай фото.

Польшын Арадай Республика корабль бүтээдэгээрээ дэлхэй дээрэ суурхадаг юм. Ганса энэ табан жэлэй туршада 350 судна ашаглалгада тушаагдахаар хараалагдана.

Польшодо бүтээгдэһэн судианууд дэлхэйн хори гаран орондо эльгээгдэдэг. Советскэ Союз эгээ ехэ захил хэдэг орон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Щециндэхи А. Варскын нэрэмжэтэ верфидэ. Эндэ СССР-эй захилаар зуугаад судна бүтээгдэһэн байха.

ЦАФ-ТАСС-эй фото.

МАЛШАДТА — ҮДЭР БҮРИИН АНХАРАЛ

Аймагай колхоз болон совхозуудай хоёр зуугаад һүрэг эбэртэ бодо мал, адуун зунай сагта холын бэлшээридэ гаргагдадаг юм. Адууһа малай эдэ гүүртэнүүд ажахынуудай түб һууриһаа 60—70 километрэй зайда, заримдаа машинаар ябажа болохогүй газарта байрладаг. Тэдэ гүүртэнүүдтэ хэдэн зуугаад хүн сүлөө забдагүй ажаллана. Ушар иимэһээ холын бэлшээридэ хүдэлдэг малшадые худалдаа наймаанай, соёлой, медицинын, һуудал байдалай талаар хангаха хэрэг онсо удха шанартай болоно бшуу. Колхоз, совхозуудай малшад холын бэлшээридэ гарахаа эдэ үдэрнүүдтэ бэлдэжэ байна.

Захааминай аймагай колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, парторганизацинуудай секретарьнарай, сомоной ба сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэнэрэй, ажалшадай үдэр бүриин эрилтэ хангадаг бүхы албанай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн һаяхан болобо. Байгша оной зун-намарай үедэ малшадай дунда политическэ хүдэлмэри ба социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай, малшадые бүхы талаарнь улам һайнаар хангадаг болохо тухай асуудалнууд энэ зүблөөн дээрэ зүбшэгдэһэн байна. Зүблөөндэ хабаадагшадай үзэмжэдэ табигдаһан түрүүшын асуудалаар КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша М. Ж. Тудунов, хоёрдохи асуудалаар — аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Б. Д. Очиров гэгшэд элидхэлнүүдые хэбэ.

Зунай үедэ холын бэлшээридэ ажалладаг малшадай эрилтые хангалгада ямараар бэлдэжэ байһан тухайгаа аймагай эд хэрэглэгшэдэй обществын правлениин түрүүлэгшын орлогшо П. А. Сенковец, аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагые даагша М. Б. Хубитуева, аймагай больницын главна врач А. А. Жирякова, киносетиин директор Б. Ж. Доржиев, аймагай ажалшадай һуудал байдалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай директор Ж. Б. Бизьяев гэгшэд зүблөөн дээрэ үгэ хэлэбэ.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Михеев Н. Б. дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Малшадай һуудал байдалай эрилтэнүүдые хангалгые али болохоор һайжаруулха хэмжээнүүд зүблөөн дээрэ баталагдаа. Зэдэ голой эхиндэ Санагын, Далахайн совхозуудай гушаад гүүртэ, Хүбшэдэ — «Дружба», «Коммунизмын зам» колхозуудай хорёод гүүртэ мал зуһадаг юм. Тэдэ нютагуудта 100 холо гаран хүн ажалладаг. Тиимэһээ Зэдын эхиндэ, Хүбшэдэ магазинуудые, мүн хилээмэнэй пекарнинуудые заатагүй нээхэ гэжэ зүблөөн дээрэ шиидхэгдэбэ.

Ф. ДУДАРЕЕВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ЖУРНАЛНУУДАЙ ШЭНЭ НОМЕРНУУД

«Совет ёһоной ажабайдал» гэһэн түрүү бэшэгээр «Коммунист» журналай һая ерэһэн номер нээгдэнэ.

«Коммунис партиин манифест» ба мүнөөнэй үе саг гэһэн КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Пономаревой ехэ статья эндэ хэблэгдэбэ. Энэнь «Коммунис партиин манифестын» гараһаар 125 жэлэй ойдо зорюулагданхай. Хүдэлмэришэн ангиин революционно партиин түрүүшын программа болоһон «Манифестын» гараһаар 125 жэлэй ойдо зорюулжа, Германиин социалис нэгэдэмэл партиин ЦК-гай зарлаһан уласхоорондын конференци дээрэ хэһэн элидхэлынь тус статьягай гол болоһон байна.

«КПСС-эй хараа шугам» ленинизмын бодото бэелэл мүн» гэһэн ниитэ гаршаг доро хэдэ хэдэн статьянууд гаргагдаба.

Партиин XXIV съезд ба марксистско-ленинскэ эрдэм ухаанай хүгжэлтэ гэһэн ниитэ гаршаг доро эрдэм, техникын революциин үедэ коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха тухай М. Волковой статья уншажа болоно.

Эрдэм, техникын революциин үедэ эрдэмтэдые бэлдэхэ тухайда С. Микулинский гэгшын статья эндэ толилогдонхой.

Эбэй ёһоор зэргэ оршохо ленинскэ гурим ёһын бодото бэелэлэй тодо гэршэ гэһэн Т. Бартеньевэй, капиталай дэлхэйдэ хүдэлмэригүйдэлгэ «түсэблэлгэ» гэжэ Э. Плетневэй статьянууд улас түрын темээр хэблэгдэбэ.

Шүүмжэлэл ба библиографиин бүлэгтэ шэнэ гараһан номуудаар шүүмжэлэл, тайлбарилнууд хэблэгдээ.

Мүн «Политическое самообразование» гэжэ журналай ээлжээтэ номер хэблэлһээ гаража, уншагшадта ерэбэ.

Пропагандистнарай, политинформаторнуудай хэрэглэхээр статьянууд, лекцинүүд, заабаринууд эндэ бии. «Ленинэй хараа шугамаар» гэжэ гаршагтай нүхэр Л. И. Брежневэй номуудай гурбадахи боти тухай дэлгэрэнгы статье эндэ уншажа болоно. «Шэнэ тухэлэй парти байгуулхын түлөө В. И. Ленинэй эрхилһэн тэмсэл» гэһэн И. Алуф, «Ажалшадай үүсхэл хүгжөөхэ тухай Ленинэй сургаал» гэжэ нэрэтэй Э. Безречевных, «Ленинизм ба капиталай оронуудтахи ангиин тэмсэлнүүд» гэһэн М. Баглай гэгшэдэй статьянуудтай танилсахада болохо.

В. И. Ленинэй зохёолнуудые шудалагшадта, коммунис ажалай һургуулинуудта туһаламжа болгон гаргаһан статьянуудые хүн эндэһээ олохо байна.

Асуудалнуудта харюунуудые, үзэл, сурталай хүдэлмэриин, партийна һуралсалай дүй дүршэл тухай хэдэ хэдэн статьянууд бии.

Уншагшадай бэшэг, ном уншажа, тэмдэглэжэ абаха шадабаритай болохо тухай, уншагшадай бэшэгүүдэй шүүмжэлэл гэхэ мэтэнүүд энэ номерто хэблэгдэнхэй.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

УЛААН-БААТАР

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДАЙ АША ТУҺАДА

ТАСС

«Зарим түхэлэй продукци гүрэндэ худалдалгын үнэ сэн дээшэлүүлхэ тухай», «Хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдые саашаданиь хүгжөөхэ зарим хэмжээнүүд тухай» МНРП-гэй ЦК-гай, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолнууд Монголой хэблэлдэ тунхаглагдаба.

Үнэ сэн тогтоохо Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ П. Жасрай тус тогтоолнуудые тайлбарилхадаа, энэмнай политическэ ехэ удха шанартай байна, хүдөө ажахыгаа хурдан түргөөр хүгжөөхэ, хүдөөгэй ажалшадай материальна ба соёлой дэбжэлтые түргэдхэхэ байха гэжэ тэмдэглээ. Хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдэй, госхозуудай олзо доход дээшэлүүлхэ эдэ хэмжээнүүд хүдөөгэй ажалшадай байдал һайжаруулха гэжэ МНР-эй парти, правительствын зүгһөө анхарал оролдолго гаргадаг байһанай үшөө нэгэ жэшээ болоно.

ВАРШАВА

Л. И. Брежневые арадай Польшо хүлеэнэ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежнев ПОРП-ын ЦК-гай, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар Польшын Арадай Республикада албанай хэрэгээр ерэхэнь гэһэн мэдээсэлые ороной хото городуудай, һууриин тосхонуудай хүн зон баяртайгаар угтаба.

Аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хани ёһоной уулзалганууд дэлхэй дээрэхи шахардуу байдал һуларуулха, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай холбоо барисаа хүгжөөхэ хэрэгтэ һайн үрэ дүнгүүдые хангана. Хани ёһоной уулзалганууд политическэ ехэ удха шанартай хэрэг болоно гэжэ үргэн олониитэ тоолоно.

1945 оной апрельһээ — ПНР-эй ба СССР-эй хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн 28 жэлэй турша соо арадай засагта Польшо Соведүүдэй ороной найдамтай, эгээн һайн ханинь болоо гээд «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

Фашизмтай тэмсэл соогуур шалгагдан шэрээгдэһэн энэ хани барисаан дайнай һүүлээр Польшын ба Советскэ Союзай харилсаа холбоое бэхижүүлһэн, амгалан байдал һэргээхэ этигэл найдабариень хүгжөөһэн байна. Польшын, Советскэ Союзай арадууд эршэтэ, үнэн шударгы ажалаараа эб найрамдалай хэрэг бэхижүүлнэ, социалис оронуудай хүсэ шадал нэмээнэ. Социалис оронуудай экономическа ба сэрэгэй хүсэ шадал бата бэхи эб найрамдал хангана.

Советскэ Союз, совет коммунистнуудай ленинскэ штаб амгалан тайбанаар зэргэ оршолгын манлайда ябана гэжэ «Трибуна люду» газетэдэ толилогдоһон «Ленинэй заһан замаар — эб найрамдал тээшэ» гэһэн статья дотор тэмдэглэгдэнэ. Һүүлэй хоёр жэлэй турша соо Соведүүдэй орон, социалис хани нэгэдэлтэ оронууд уласхоорондын оршом соо эдэбхитэй ябуулгануудые хээ гээд газетэ бэшэнэ. Манай аха дүү партинуудай хүтэлбэрилэгшэд ходо ходо уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэжэ байхадаа, социалис оронуудай политическэ эдэбхиие дээшэлүүлнэ, политическэ шухала асуудалнуудые нэгэ һаналтайгаар зүбөөр шиидхэхэ аргатай болоно. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев амгалан харилсаанай ленинскэ политика бэелүүлэн, эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ гээд газетэ тэмдэглэнэ.

БЕЛГРАД

СКЮ-гэй КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

Югославиин Коммунистнуудай Союзай IV конференци — СКЮ-гэй съезднүүдэй хоорондохи үе соо дээдын зургаан — майн 10-да Белградта нээгдэбэ. 400 шахуу делегат тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана. СКЮ-гэй II ба IV конференцинүүдэй хоорондохи үе соо партиин ажал ябуулга тухай СКЮ-гэй Президиумэй тоосоон, СКЮ-гэй Шалгалтын комитедэй тоосоон, СКЮ-гэй II конференци дээрэ абтаһан «Ажал ябуулгын программа» бэелүүлхэ талаар СКЮ-гэй ажал ябуулга тухай» СКЮ-гэй Президиумэй гүйсэдхэхэ бюрогой секретарь С. Доланцын элидхэл, СКЮ-гэй Президиумэй Түрүүлэгшын ба гүйсэдхэхэ бюрогой бэшэгэй дүүргэлтэ конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

НЬЮ-ЙОРК

Ээрхэг түримхэйшүүлэй амыень татаха

ТАСС

ООН-ой Аюулгүйн Соведые, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацие Израиль баһана гээд, правительствынгаа даалгабаряар Иорданиһаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ Хамид Шараф ООН-ой генеральна секретарьта мэдээсэ.

Израилиин засагаархид ООН-ой Аюулгүйн Соведэй һанамжые тоонгүй, майн 7-до Иерусалимай түбтэ сэрэгэй ехэ парад хээ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи зүришэлдөөе һуларуулха тухай ООН-ой Генеральна Ассамблейн, Аюулгүйн Соведэй тогтоолнуудые Израиль нэгэнтэ бэшэ эбдэжэ, ООН-ие, дэлхэйн олониитын һанал бодолые доромжолно гээшэ гээд Иорданиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

СОФИ

Софидахи уласхоорондын выставкэ

ТАСС

Уран зурагай уласхоорондын выставкэ дээрэ жюри 10 лауреадые тодоруулба. «Партизанай мадонна» гэжэ бүтээлэйнгээ түлөө совет уран зураашан М. Савицкий эдэнэй дунда шанда хүртөө.

ДЕЛИ

Газарые тойрон дабшаха түрүүшын хэмэл одон Индиһээ табигдахань

ТАСС

Индидэ зохёогдон бүтээгдэһэн, Газарые тойрон дабшаха түрүүшын хэмэл одон ерэхэ жэлдэ СССР-эй газар дээрэхи космодромһоо совет залан түлхигшэ ракетын туһаламжаар замдаа гаргагдаха юм гэжэ премьер-министр Индира Ганди майн 10-да парламентда мэдээсэ.

300 килограмм шэгнүүртэй хэмэл одон зургаан зуун километр радиустай түхэреэн замда гаргагдаха юм.

Научна туршалгануудые хэхэ түхеэрэлгэ хэмэл одон дээрэ тодхогдон табигдаха гээд ПТИ агентство дамжуулаа гэжэ премьер-министр мэдүүлбэ.

БОНН

Фашизмда эсэргүү выставкэ

ТАСС

Фашизмда эсэргүү выставкэ Баруун Германиин эгээн ехэ городуудай нэгэн — Франкфурт-на-Майне хотодо нээгдэбэ. 1200 гаран ном, журнал тэндэ табигданхай. Шэнэ түхэлэй нацизмын али бүхы ябуулгануудта эсэргүү тэмсэл хэдэг холбоон тус выставкые эмхидхэһэн байна.

БОНН

ПОЛИТИЧЕСКЭ ШАНГА ТЭМСЭЛЭЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

ТАСС

ГДР-эй ба ФРГ-эй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договорые эсэслэн баталха тухай хуулиин проект Баруун Германиин парламентда зүбшэлэгдэжэ эхилбэ. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида Германиин Федеративна Республикын орохо тухай асуудал мүн лэ зүбшэлэгдэхэ байна. Европодохи түгшүүрилые һуларуулха, харилсаа холбоо байгуулха дурагүйшүүл эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ тойбо татаха һэдэлтэ гаргана.

Баваридахи христианско-социальна союз гэдэг хархис партиин түрүүлэгшэ Штраус түрүүтэй баруунай бүлэглэл зүбшэлэлгын түрүүшын үдэр буруушаал мэдүүлһэн байна. Парламент дотор булюу байдалтай болоһон ХДС/ХСС Германиин хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договорые, ООН-до ФРГ-эй оролгые буруушаагаа.

Правительствада ороогүй бүлэглэлэй түлөөлэгшэдтэ канцлер В. Брандт харюу үгэхэдөө, ФРГ ба социалис гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаае һайжаруулха хүсэл эрмэлзэлтэй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ. ФРГ-эй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури тухай договорые үргэн ниитэ арад зон һайшаан дэмжэнэ.

Зүүн Европын оронуудтай ФРГ-эй харилсаае һайжаруулха политика Европо түбидэхи түгшүүрил һуларуулха байха гэжэ канцлер мэдүүлээ.

ТОЛИ

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

БУРЯАДАЙ ИСКУССТВО, ЛИТЕРАТУРЫН ҮДЭРНҮҮД.

УРАН ШҮЛЭГЭЙ ДОЛГИН.

Шог ёгто мүрнүүд.

Улаан-Үдын аймагай Ехэ-Куналейн шэмээшэгүүдэй хоор тухай һураг суу холуур таранхай. Энэ үбэл болоһон уран һайханай бүхэроссин харалга дээрэ энэ хоор лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ехэ-Куналейн хоор дуулана.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Буряадай АССР-эй 50 ЖЭЛ

„МОСКВА, СВЕРДЛОВСК— БИДЭНИИЕ ХҮЛЕЭНЭ"

БУРЯАДАЙМНАЙ АССР-эй 50 жэлэй ой! СССР ороной эбтэй эетэй арадуудай бүлэ соо амар амгаланаар түбхинэн, шэнэ замаар алхалһан буряад араднай. Һанаад үзэе. Агуу Октябриин хубисхалай илан мандаагүй һаа, буряад араднай ямар байдалтай байха һэм?! Харин мүнөө Буряадай литература, искусствын үдэрнүүд Эхэ оронноймнай ниислэл хото Москвада, Ураалай суута город Свердловскдо үнгэргэгдэхэнь ха юм.

Мүнөө ингээд, һаяын үдэрнүүдтэ манай уран зохёолшод, артистнууд, композиторнууд, уран зураашад, хамта хоёр зуун табин хүн Москва хото мордохонь. Түрүүшын ехэ концерт П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ зал соо болохо. Мүн нютагайхиднай Москва хотын промышленна предприятинуудта ошожо, хүдэлмэришэдтэй уулзаха, концерт табиха юм. Илангаяа «Трёхгорная мануфактура» гэжэ фабрикада, космонавтнуудай хотодо айлшалга һонирхолтой байхаар һанагдана.

Манай уран зохёолшод, артистнууд, уран зураашад, композиторнууд ямар туйлалтануудаа, ямар зохёолнуудаа, ямар бүтээлнүүдээ Россин хотонуудай ажалшадай урда харуулхань, гүйсэдхэхэнь гээшэб гэһэн асуудалтайгаар газетымнай корреспондент зохёохы ажалтай коллективүүд болон холбоонуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаһан байна. Тэдэнэй харюунуудые хуряангыгаар үгэнэбди.

Д. ЖАЛСАРАЕВ, Буряадай уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ:

— Манай уран зохёолшодой номуудые зүбшэн хэлсэлгэ РСФСР-эй уран зохёолшодой холбоондо үнгэргэгдэхэ байна. Энэ зүбшэн хэлсэлгэнүүдтэ, хэнэйшье мэдэһээр, Москва хотын олон уран зохёолшод хабаадалсаха.

Москвагай, Буряадай номой хэблэлнүүдээр гаргагдаһан, манай уран зохёолшодой номууд тэндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ. Жэшээлхэдэ, Ц. Жимбиевэй «Талын харгынууд» гэһэн роман, Ц. Галановай туужанууд, М. Жигжитовэй зохёолнууд, «Буряад орон тухай үгэ» гэһэн шүлэгүүдэй согсолбори болон бусад номууд зүбшэн хэлсэгдэхэ зэргэтэй. Мүн тэрэнһээ гадна манай уран зохёолшод Москва хотын хүдэлмэришэдтэй, космонавтнуудтай, эрдэмтэдтэй уулзаха юм. Богонёор хэлэхэдэ, литература, искусствын эдэ үдэрнүүд уран зохёолшодтомнай ехэ туһатай, ехэ һайндэрынь боложо үгэхэ.

Б. ЯМПИЛОВ, Буряадай композиторнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшэ:

— Һаяхан манай композиторнуудай холбооной пленум боложо үнгэрөө. Энэ хадаа Буряадай литература, искусствын үдэрнүүдэй урда тээхи ехэ һайндэр болоо һэн.

Москва, Свердловск хотонуудай ажалшад манай композиторнуудай симфоническа зохёолнуудые шагнаха. Жэшээлхэдэ, Ж. Батуевай «Колхозой сюитэ». Д. Аюшеевэй «Поэмэ», «Баян нуга», «Энхэ-Булад Баатар», «Аха дүүнэр», «Анда нүхэд» гэһэн оперонуудһаа хэһэгүүд гүйсэдхэгдэхэ. Мүн «Шэнхинээтэ нарһад» гэһэн оратори түрүүшынхиеэ тэндэ гүйсэдхэгдэхэ. Залуу композиторнуудаймнай дуунууд олоороо ханхинаха.

С. РИНЧИНО, Буряадай уран зураашадай холбооной правлениин түрүүлэгшэ:

— Уран зураашадаймнай бүтээлнүүдэй выставкэ Свердловск хотодо нээгдэхэ. Москвагайхид манай уран зураашадай бүтээлнүүдтэй байгша оной февраль һара соо танилсаа һэн.

Уран зурагай далаад зохёол, графикын дүшэ гаран бүтээл, скульптурын зохёолнуудые Свердловск хото абаашахамнай. Энэ хадаа яһала ехэ выставкэ болохо байна бшуу.

Уран зураашад Ц. Сампилов, Р. Мэрдыгеев, А. Казанский, Д. Дугаров, А. Сахаровская гэгшэдэй зурагууд, М. Шестакова, А. Тимин гэгшэдэй бүтээлнүүд, мүн бэшэшье олон уран зураашадай зохёолнууд тэдэ выставкэнүүдтэ табигдаха.

Д. ЯХУНАЕВ, Буряадай оперо, баледэй театрай директор:

— Ехэл хүлеэһэн үдэрнүүднай дүтэлбэ. Манай театрай нэя гаран артистнууд оперо, баледүүдһээ хэһэгүүдые гүйсэдхэжэ, Москва, Свердловск хотонуудай ажалшадые баясуулха юм.

СССР-эй арадай артистка Л. Сахьянова РСФСР-эй арадай артист П. Абашеев хоёр Л. Книппер, Б. Ямпилов гэгшэдэй «Агуу гоохон Ангар дүүхэй» гэжэ баледһээ хэдэн хатар гүйсэдхэхэ. Мүн Буряадай АССР-эй габьяата артистка О. Короткова Ж. Батуевай «Газарай хүбүүн» гэжэ баледһээ хэһэг харуулан хатарха. Залуу солистнууд Ганженко, Павленко болон бусад уран бэлигээ харуулха.

СССР-эй арадай артист Л. Линховоин, Буряадай АССР-эй габьяата артист К. Базарсадаев, артистка Ю. Данилова болон бусад оперонуудһаа аринуудые дуулаха юм. Тиихэдэ театраймнай хоор олон дуу дуулаха.

***

БУРЯАДАЙ литература, искусствын үдэрнүүдтэ хатар, дуунай «Байгал» ансамбльмнай хабаадалсаха.

«Байгал» ансамблиин программа нилээд баян. Буряад, ород арадуудай дуун, хатар олоор эндэ оруулагданхай. Тиихэдэ композиторнууд Б. Ямпилов, Д. Аюшеев, Ж. Батуев, С. Манжигеев, Б. Цырендашиев, Ч. Павлов болон бусадай зохёолнууд Москва, Свердловск хотонуудта гүйсэдхэгдэхэ юм.

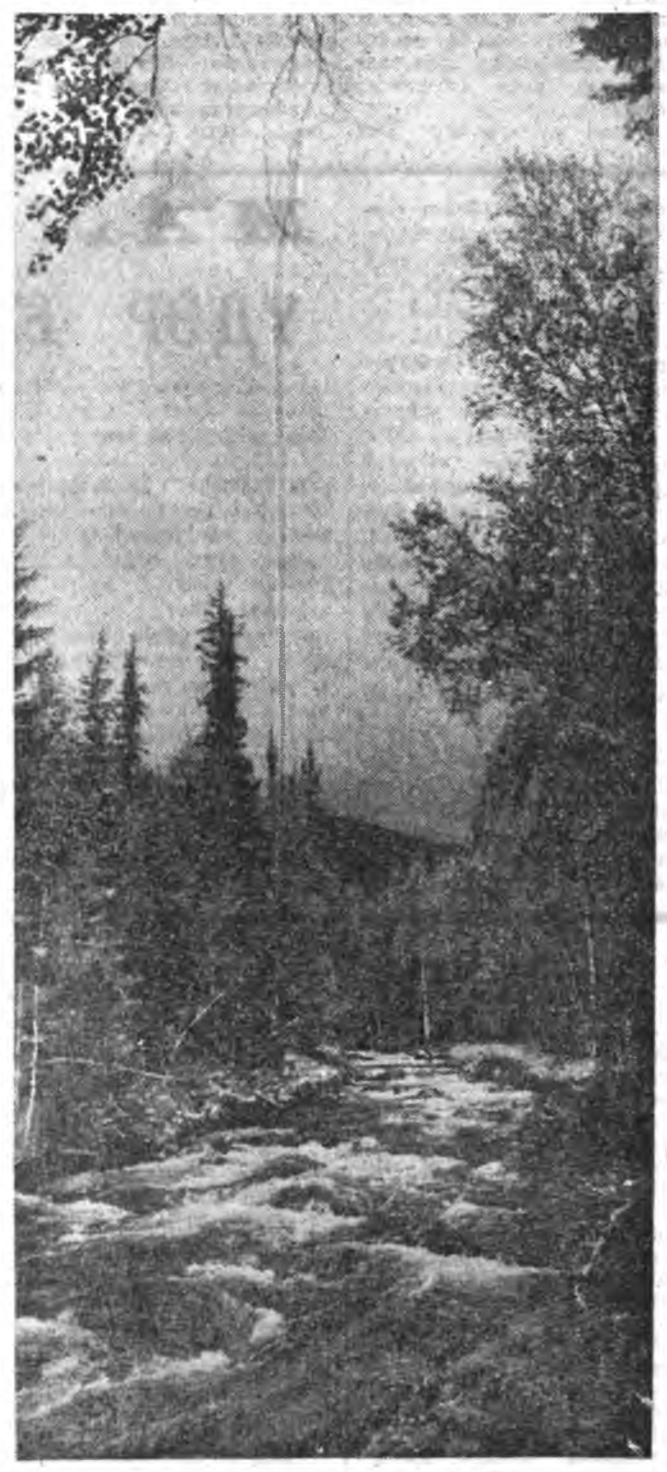
Ансамблиин программада шэнэ номер олон. Жэшээлхэдэ, балетмейстер Арсеньев композитор Ж. Батуевай «Колхозой сюитые» шэнээр табяа. Тиихэдэ РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат М. Заславский уран зурааша Ц. Сампиловай мэдээжэ зурагай удхаар «Талын дуран» гэһэн хатар табяа һэн. Эдэ дурдагдаһан, мүн монгол балетмейстер Сэвжид гэгшын зохёоһон хатарнууд гүйсэдхэгдэхэ. Ансамблиин артистнууд «Үбгэнэй зүүдэн», «Мэндэшэн» гэһэн, мүнөө үеын залуушуулай хатарнуудые мартаагүй, программада оруулаа.

Буряад арадай инструментнүүдэй оркестр уран аялгаяа мүн лэ ханхинуулха.

Республикымнай уран һайханай коллективүүдэй амжалтанууд тухай уншагшаднай һайн мэдэнэ. Тэдэнэр уран һайханай Бүхэроссин харалга дээрэ илангаяа шалгараа һэн. Буряадай литература, искусствын эдэ үдэрнүүдтэ «Тэрэнги» гэжэ арадай ансамблиин бүлэг басагад хабаадалсаха. Улаан-Үдын мяханай комбинадай соёлой ордоной дэргэдэ эмхидхэгдэһэн энэ ансамбль (уран һайханай хүтэлбэрилэгшэнь — РСФСР-эй соёл культурын габьяата ажал ябуулагша Т. А. Полозова) тухай һураг суу холуур таранхай. Тэдэнэр 1971 ондо Москвада концертнүүдые табяа һэн.

Зай, ингээд манай уран зохёолшод, артистнууд, уран зураашад, композиторнууд алдарта 50 жэлэй туршада хүгжөөһэн соёл культураяа, искусстваяа, уран зохёолоо, уран зурагаа Россин хотонуудай ажалшадта харуулхаяа мордохонь. Үнэн зүрхэнһөө амжалта хүсэнэбди!

Г. ДАШАБЫЛОВ.

Баргажан нютагай Хэрмэ гол.

З. РЕНГИТЭЙ фото.

ТАНИЛСАГТЫ:

Лазарь ЧИМИТОВ

Лазарь Чимитов наһаар залуу. Арба юһэтэй бол... ябана. Захаамин нютагта түрөө. Тэндээ арбадахи клас... дүүргээ.

Мүнөө Лазарь Чимитов Владивосток хотын искусс...вын институдай театрай студида һурана. Шүлэг бэшэ... туршаһаар тиимэшье үнинэй бэшэ. Зүгөөр түрэл нютаг... байгаали, эдир наһанай хүсэл, эрмэлзэлнүүд, түрүүш... инаг дуран тухай тэрэнэй бэшэһэн мүрнүүдые уншахада... залуу хүнэй хүлгэһэн сэдьхэл, мэдэрэлэй долгин ү... һулаханааршье һаа, мэдэгдээд орхино.

Тэрэнэй бэшэһэн богонихон хэдэн шүлэг мүнөө унша... шадай анхаралда табинабди.

ЗҮБШӨӨГЫТ

Дуулим энэ дэлхэй дээрэ
Дууша басагадые
барананинь
Дулма гэжэ нэрлэхыем,
Дууһан нүхэд, зүбшөөгыт!

Ужам дайдын сэсэгүүдые
Улаан, ягаантайнь
эблүүлэн,
Баглаа болгон барандань
Барюулхыемни баһал
зүбшөөгыт!

Дууша олон Дулмануудай
Дундаһаа нэгэл
Дулматайнь
Дуулим энэ дэлхэй дээрэ
Дуулан һуухыемни
зүбшөөгыт!

ХҮХЫН ДУУН

Дуулана гүш, хүхын
донгодохые?
Дуудан байнал инаг
гансаяа.
Дуулана гүш, зүрхэнэйм
сохилхые?
Дуулан байнал дуран
тухай.

Хүнды тайгын нажар
мэтэ
Хүхын дуута хүхюу
наһам.

Харана гүш, хоёр хүхын
Хамта зэргэлэн, донгодон
һуухые?
Харана гүш, нюдэнэйм
гэрэл соо

Халуун дуранай ошотон
носохые?
Хүнды тайгын нажар
мэтэ
Хүхын дуута хүхюу
наһан.

БОРОО

Яаран бороо адхарна
Ярьяа хүгшөөдэл
сухалтай.
Шэмшэрэн зүрхэмни
сохилно
Шамайгаал хүлеэһэн
янзатай.

Һэрюунээр һэбшээлэн
үлеэхэдэш,
Һэргээнэ бороогой
дуһалн...
Һэмээхэн зүрхэмни
уярхадаа,
Һануулна шиниим дүрсэ...

• • •

Дулаан болоо гээд,
Дуһаалжал байна гү
газаа?
Хабар ерээ гээд,
Хайлажал ороно гү
саһан?
Дуран ерээб гээд,
Доһолгожол байна гү
зүрхым?
Дулмын нюдэн
гэрэлтэ...
Дуудажал байна гү
дурым?

КИЕВ. (ТАСС). «Спортлотогой» ээлжээтэ тиражай нааданда эдэ номернууд золтой байба: 9 (барилдаан), 14 (волейбол), 20 (байдарка ба каноэ), 23 (хүнгэн атлетикэ), 42 (хүндэ атлетикэ), 49 (даам).

«Июньдэ хахасалга» —Казаньда

Эдир харагшадай Казаниин театр драматург А. Вампиловай «Июньдэ хахасалга» гэһэн зүжэг һаяхан табиба.

Мүнөө үеын хүнэй ажабайдал, бодол һаналнуудые, хүсэл эрмэлзэлнүүдые үргэнөөр, уран гоёор харуулһан зүжэгые табихын тула театрай коллектив ехэхэн оролдолго гаргаһан байна.

Театрай зал соо хүн зон олоороо сугларба.

Энэ зүжэгые театрай главна режиссер Ф. Григорьян һайнаар табижа шадаа. Зүжэгэй шэмэглэлые уран зурааша Н. Авдеева хээ.

Эдир харагшадай театрай артистнууд А. Калаганов, Ж. Ахмадуллина, В. Гушков, Ю. Рудский болон бусадай зураглаһан образуудые хүн зон нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Ф. ИСЛАМОВ.

Казань хото.

УРДАНАЙ ЮРӨӨЛ

Ута наһатай, удаан жаргалтай ябаарай.

Адуугаа танихагүй баян, ашаяа танихагүй үнэр болоорой.

Үглөө бүри наранай һайханиие харааарай, үдэр бүри юрөөлэй һайханиие дуулаарай.

Үреэтнай морин болог, үритнай хүн болог.

Булаг бүриһөө малаа уһалжа, бууса бүриһөө тоонто татажа ябаарай.

Хотогор газарта малаа үдхөөрэй, хонгор добуунда гэрээ бариарай.

Энхэ жаргалтай, мүнхэ нэрэтэй болооройт.

Хун сагаан хонидоо туун, хуһан сагаан ургаяа шэрэн ерээрэй.

Шулууе сабшаха һүхэтэй, үргэхэ хүбүүтэй жаргаарай.

Абдараар дүүрэн алтатай, хоймороор дүүрэн үритэй болоорой.

Хүлеэһэн газартатнай хүхы шубуун донгодог, найрлаһан газартатнай набша сэсэг һалбараг.

Сэргэһээтнай агта хүлэг бү таһараг, бороһоотнай хүнэй хүбүүн бү таһараг.

Мүрэн далай шэнги баян, мүнгэ, алтан шэнги мүнхэ жаргаарай.

Дэлхэйн жэмэсээр баян болоорой, дээдын үргэмжөөр үнэр болоорой.

Унашагүй сэргэтэй, унтаршагүй гуламтатай болоорой.

С. БАЛДАЕВАЙ суглуулбаріһаа.

ШОГ РАССКАЗ

Владимир ТУЛАЕВ

ХҮШҮҮРГЭ ХАЯЛГА

Таабайнараймнай баабайнуудай шаб гэмэ залуу һайхан ябахада болоһон юм Амар-Гол нютагай ангууша хүбүүд хабарай шара саһанаар тайгада гаража, баабгай хүшүүргэдэхэ гэлсэһэн бэлэй. Аха түрүүлэгшэнь Архираагай Намсарай гэжэ хүн һэн. Удаадашань Урпаагай Нянянян, тэрэнһээ залгаад Тэбшын Хайдаб, Бадмын Шойнжуур, ород хэлэтэй Онтоошхын Ондори, Хэлтэгэйн хэлэгүй Дугар, Шообойн Шуханаа Шалдантаяа ба бусад юм һэн ха. Ангуушад Архираагай Намсарайнда сугларжа, буу жадаяа, һүхэ һүүшэеэ бэлдээд, уутатай хүнэһээ моридтоо ашажа, үглөөгүүр эртэшэг Хандагайтын үндэрые дабан баруулбад.

Нилээд удаан ябажа, агнууриингаа газарта хүрэһэн гэхэ. Нэгэ хуушан отог дээрэ тогтожо, ашаатай ганзагаяа буулгаад, архи тамхияа, тоһо зөөхэйгөө гаргажа, сэржэмээ Хангайдаа үргөөд, худал үнөөр хүүесэ хөөрэлдэн, сайгаа шанажа уубад. Тэдэнэй хөөрөөгөөр тухайлхада, юунһээшье айха, сухарихагүй хэбэртэйнүүд.

Хөөһэ буратараа сайлаһанайнгаа удаа нэгэ бага амарад гээд, нохойнуудаа дахуулжа, баабгайн эшээ бэдэрхээ ошобод.

Азатайл ангуушад байгаа һэн ха Юуб гэхэдэ, Урпаанай Нянянян удаан тэнэжэ зобоогүй, хадын хормойдохи үдхэн шэрэнги соо нэгэ эшээ олобо. Бултадаа сугларжа, яаха, юу хэхэеэ зүбшэн хэлсэбэд.

Хайдаб Шойнжуур хоёр хүшүүргэнүүдые отолбо. Нянянян Ондоритой ород, буряадаар пүлшэгэнэлдэн, хатар жороо хоёрые холижо ябаад, отолһон хүшүүргэнүүдыень зөөбэ. Хэлэгүй Дугар эшээнэй амһар түнхижэ, уузгай болгобо. Шуханаа Шалдантаяа хүшүүргэнүүдые нүхэ руу шэхэжэ, эзыень хэлэхын аргагүй ехээр сухалдуулба. Арьяатан эшээн соогоо газарай дорьботор хэрхирнэ, эшээнэйнгээ амһарта булталзаад лэ саашаа ороно. Архираагай Намсарай сахюур буугаа хасартаа няалгаад, оньһыень дарахаар бэлэн зогсоно. Баабгайн булталзаха бүри тэрэ юундэшьеб амаа ангалзуулна.

Ами татаха аргагүйгөөр дээрэ дээрэһээнь хүшүүргэнүүдые шэдэхэдэнь, тэсэбэриеэ һалаһан арьяатан эшээн сооһоо һуга харайн гараба. Архираагай Намсарай буугаа баабгайн зүрхэндэ тулган шахуу, шабхаяа даражархиба. Одоол эндэ хэлээ таһа хазамаар юумэн болоо һэн. Һанаха һарбайха ори ганса сахюур бууһь аарашаһан байгаа. Шабхаяа хоёрдохиёо татажа үрдеэгүй байтарнь, галзууриһан баабгай тэрэниинь һуга татажа шэдэжэрхибэ. Аргаа һалаһан Намсарай баабгайтаяа хам тэбэрилдэн барилдашабал даа.

Иимэ аюулай болохые хүлеэгээгүй байһан ангуушад баабгайе хараһаар һүрөө дарагдажа, Нянянянһаа бэшэниинь дүрбэн зүг тээшэ бута һүрэн гүйлдэбэд. Мундуу хүсэтэй, зориг ехэтэй Намсарай баабгайн хоёр шэхэнһээ бажуугаад, абаһаар диилдэхээр бэшэ байба. Дүтэшэг гартаа һүхэ барижархёод, байрадаа зоогдошоһон юм шэнги бахардашоод байһан Нянянандаа: «Улаан һуга руунь сабшыш! — гэжэ хашхаржа үрдибэ. Нянянян баабгайн ара талаһаань сабшанаб гээд, тэрэнэйнгээ гэнтэ урагшаа болоходонь хожомдожо, охор һүүлыень тайражархиба. Баабгай айхабтар муухайгаар шашхаад, Намсарайе бүри сухалтайгаар бажууржа оробо. Нянянян хоёрдохёо сабшахадаа, Намсарайнгаа һалагай гарые сарбуугаарнь таһа сабшажархиба. Намсарай баабгайгаа алдажа, тэрээндээ даруулан унаба.

— Ай халагни, хуу һалаа, дүүрэв! — гэжэ Нянянян уйлаганаад, амиды байһандаа сааша тэрьелхээ даб гэбэ. Теэд урдань айхабтар үдхэн гэшүүһэтэй нүүлэ тушаалдажа, тэрээнээ алхажа гарахадаа нилээд һаатаба. Бүри дортоходоо хонин гуталайнь түрии гэшүүһэндэ шагтагалдаад, мултаржа үгэбэгүй.

Энэ үедэ баабгайда хоёр нохой аһаба. Баабгай Намсарайе хаяад, нохойнуудта даб гэһэн аад, хажуудань дүтэхэнэ гэшүүһэндэ шагтагалдашоод байһан Нянянианиие хаража, тэрээн тээшэ шуумайба. Нянянян айһандаа гуталайнгаа түрие һэтэ татаад, саашаа тэрьелжэ мэдэбэ. Нүүлэ дээгүүр хойноһоонь һарбагад гэһэн баабгай нюргыень хаха маажаад, үшөө хүдэһэн үмдыень тахимдань хүрэтэр ходолжорхибо. Үмдэндөө хабидхалуулһан Нянянян тэрээнээ өөдэнь татажа үрдингүй, собхоржо ябаад саашаа тэрьедэбэ. Харин нохойнууд баабгайн хойноһоо зуулдан шэрэлдэбэ. Баабгай Нянянаа орхёод, нохойнуудта добтолбо. Теэд тэдэ юу хүсэгдэхэб даа. Тиигэбэшье галзууриһан баабгай нохойнуудһаа һалангүй үлдэбэ.

Тиигэжэ ябаһаар нэгэ унаангида тулажа ерэбэ. Хайдаб баабгайһаа айһандаа мэдээтэй мэдээгүй юумэ ерэжэ, унаангиин саагуур хорогодоһон байгаа. Нохойнуудые үлдэжэ ябаһан баабгай тэрэ унаангииень алхажа гаранаб гээд, Хайдабай ууса дээрэ гэшхэжэрхибэ. Одоол эндэ уурлахын ехээр уурлажа, Хайдабай үрөөһэн хүлһөө зуугаад, хажуу тээшэнь һэжэржэрхёод, баабгай шэрэнги руу шургажа ороод, гэдэргээ эрьежэ харангүй доошолоод арилшаба.

Эдэ бүгэдын һүүлдэ нилээд боложо зүрхээ доро оруулһан Нянянян нүхэдөө хашхаржа суглуулба. Нүхэдынь баабгайһаа айһандаа хүдэһэн дэгэл, үмдэнүүдээ гэшүүһэндэ хахар, хүүр татан гүйлдэжэ, олдошогүй холуур тарашаһан байгаа бэлэй. Бар тайгын дорьботор һүүхир һүүхирһөөр ошоходонь, Шуханаа Шалдан хоёр үзүүртээ хүрэтэр гэшүүһэгүй нарихан нарһадай оройдо гарашоод, хоёр тээшээ гуйбалзажа һуубад. Нянянян тэдэ хоёроо арай гэжэ аргадажа буулгаба. Иимэ гэшүүһэгүй модоной оройдо ямар бэрхээр абиржа гараа гээшэб гэжэ Нянянян гайхаба.

Харанхы болохоһоо урда арай гэжэ сугларaад, Архираагай Намсарайн таһа сабшуулһан гар залгажа үйһөөр сүхэлөөд, Хайдабаа үргэлжэ, отогтоо ерэбэд. Намсарай Хайдаб хоёрой ёололдохо гээшэнь аргагүй. Нянянянай нюрган галаар хайрууржа байһандал.

Хуу булта сугларба гүбди гэжэ Нянянянай нүхэдөө бүридхэхэдэ, Хэлтэгэйн хэлэгүй Дугар үгы байба. Тэрээнээ бэдэржэ бүхэли һүниндөө унтангүй хонобод. Арай гэжэ үглөөгүүр Дугараа олоо һэн. Тэрэнь хушануудай гэшүүһэ хуу мүлижэрхёод байба. Төөришэһэн саанаа хашхаржашье шадахагүй Дугар хаана ошохо бэлэй даа. Бээр айхабтар томо, маряатай, сула хүн һэн. Тиимэһээ баабгай ерэнэ аа гү гээд лэ хуша өөдэ гаража ябатараа, али нэгэн гэшүүһэ хуха гэшхээд лэ тэндээ тогтожо яда ядаһаар, бэшэ гэшүүһыень доло мүлеэд, доошоо һолжоржол байгаа ха юм.

Баабгайн мяханай амта туршаха гэжэ ябаһаар иимэ ехэ аюулда ороһон Амар-Голой ангуушад арайхан гэжэ тайгаһаа бусаа бэлэй.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Хүдэлмэришэдэй клуб» — түрүү бэшэг. Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөн тухай материалнууд. Нютагай Совэдүүдтэ һунгалтые угтуулан. Таряалан, сабшалантай үрэжэл һайжаруулха габшагай хоёр һарын ябаса тухай мэдээсэлнүүд. ТАСС-ай шухала һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. «220 центнер овощ гектар бүриһөө» — Улаан-Үдын аймагай Ивалгын ажахын агроном-овощеводой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. Бүгэдэ ниитын дунда һуралсал тухай АПН-эй статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ. Хилын саанаһаа абтаһан телеграммануud. Мүрысэдэг хүршэнэрэймнай һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Субботний огонек».

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — **Үнгэтэ телевидени.** «Красный аист». Болгариин телевизионно уран һайханай фильм. 13.40 — «Эрдэм ба соёлой гол асуудалнууд». «Электронико — мэдээсэлэй албанда». 2-дохи дамжуулга. 14.10 — Хүдөөгэй уран һайханай бүлгэмэй бүхэроссин харалгада хабаадагшад... концерт. 14.40 — Үнгэтэ телевидени. «Ан амитадай байдал». 15.45 — «Амгалан байдал ба ажал таһаршагүй холбоотой». 16.00 — «Элүүр энхэ байдал» — эрдэм да... гэрүүлгын программа. 16.3... — Махачкалагай телевидениин программа. 17.15 — Үнгэтэ телевидени. А. Островский. Н. Соловьев. «Женитьба Белугина» — телеспектакль. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.30 — «Манай ай... шад». 20.05 — Цирк... программа.

«Орбита» харуулна:

21.00 — Концерт. 22.00 — Үнгэтэ телевидени. «Ференц Лист» — уран һайханай фильм. (1-дэхи сери). 23.... — «Сэнхир галнуудай» хуу... даһануудһаа». 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — Үнгэтэ телевидени. Футболоор СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. «Зенит» (Ленинград) — «Арарат» (Ереван). Хоёрдохи үе.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

16.00 — «Летопись полувека». «1935 он». 16.55 — «Воспоминание о Большом зале» — телевизионно ... жэлэл.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54 приёмная — 54-93, зам. редактора — 68..., зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76. отделы: партийной жизни — 60-91 сельского хозяйства — 64-36 63-86 пропаганды и агитации — 56-23 промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 6..., культуры и школ — 60-21 писем и рабселькоров — 6..., информации — 34-05, общественная приёмная — 5..., машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-02398. Заказ № 0044